

—
Верховний
Суд

Аналіз стану здійснення правосуддя
при розгляді господарських справ
за 2021 рік

Касаційний господарський суд
у складі Верховного Суду

ЗМІСТ

I. Інформація про роботу місцевих господарських судів	3
II. Інформація про роботу апеляційних господарських судів	10
III. Інформація про роботу апеляційних господарських округів	16
IV. Інформація про роботу Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду	34
V. Статистичний аналіз розгляду справ судами господарської юрисдикції у 2018-2021 роках за основними категоріями	63
VI. Висновки	71

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СТАН ПРАВОСУДДЯ У СИСТЕМІ ГОСПОДАРСЬКИХ СУДІВ УКРАЇНИ У 2021 РОЦІ

I. Інформація про роботу місцевих господарських судів

У 2021 році збільшилася кількість процесуальних звернень (далі – звернення) до господарських судів у спорах, що виникли у зв'язку із здійсненням господарської діяльності.

Протягом звітної періоду суттєво збільшилися основні показники роботи місцевих господарських судів (далі – господарські суди) порівняно з аналогічними показниками 2020 року, зокрема:

- на 13,3 % – до 222 тис. із 196 тис. звернень, що перебували на розгляді господарських судів для вирішення спорів, які виникли у сфері господарської діяльності;

- на 11,2 % – до 182,5 тис. із 164 тис. звернень, які надійшли на розгляд. При цьому на 10,1 % збільшилося позовних заяв, що надійшли на розгляд, – до 101,4 тис. із 92,1 тис.;

- на 11,3 % – до 178,7 тис. із 160,6 тис. розглянутих звернень суб'єктів господарювання, або 97,9 % від тих, які надійшли на розгляд;

- на 4,5 % – до 127,8 тис. із 122,4 тис. розглянутих господарськими судами звернень, за результатами розгляду яких судові рішення можуть бути оскаржені до суду вищого рівня;

- на 8,4 % – до 85,8 тис. із 79,1 тис. розглянутих господарськими судами справ.

У середньому розгляд звернень господарськими судами у 2021 році становив 89 днів.

Наведені показники свідчать про ефективність здійснення судочинства в господарських судах, усі спори вирішуються в розумні строки для вчинення процесуальних дій.

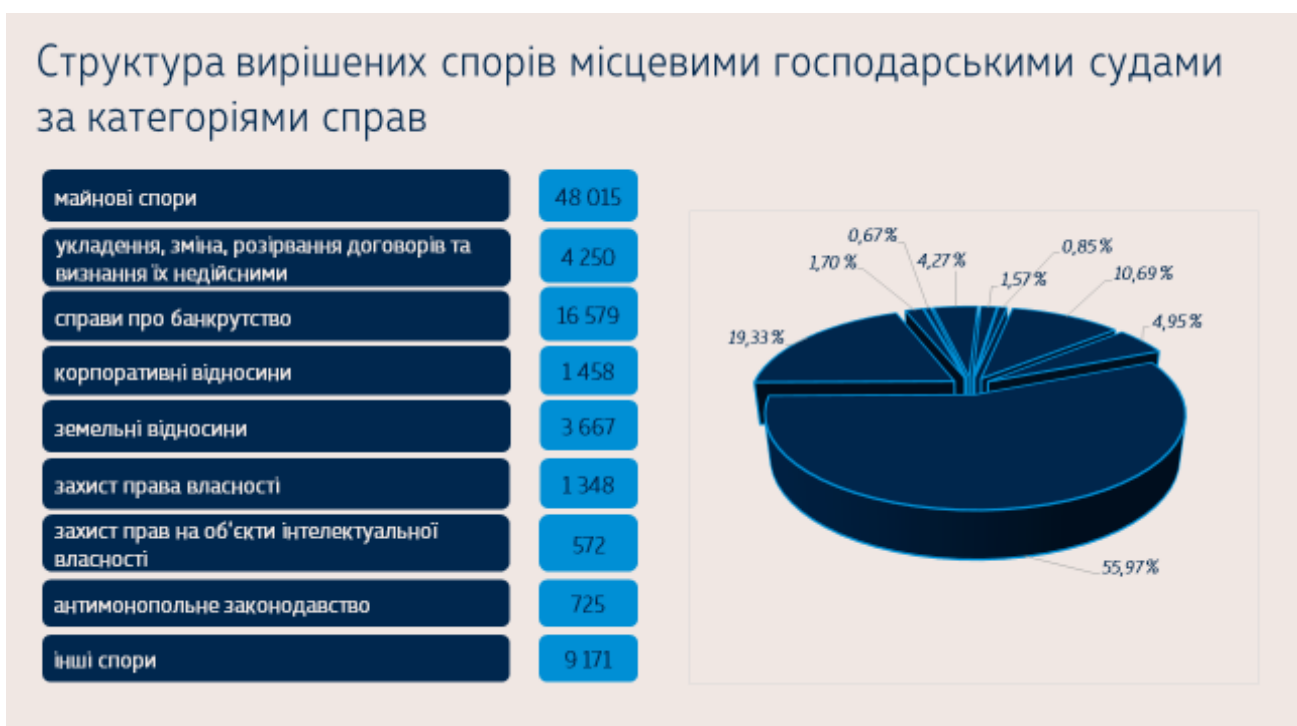

Відповідно до рекомендацій Європейської комісії з питань ефективності правосуддя стандартом, який свідчить про ефективність здійснення судочинства, є показник 95–105%. Цей показник рекомендований як один з інтегральних

показників ефективності діяльності суду та розраховується за формулою: кількість розглянутих справ та матеріалів за звітний період поділена на кількість нових справ та матеріалів, що надійшли за звітний період, і помножена на 100 відсотків.

Так, найбільший відсоток розгляду справ мають господарські суди Кіровоградської (106,5 %), Хмельницької (105,2 %) та Миколаївської (103,8 %) областей, що свідчить про досягнуту судами ефективність розгляду справ та зменшення залишку нерозглянутих звернень на кінець звітного періоду.

Структурний аналіз результатів розгляду основних категорій господарських справ протягом 2021 року характеризується стійкою тенденцією щодо незмінності питомої ваги розглянутих справ за категоріями.

У 2021 році порівняно з попереднім періодом збільшилася кількість розглянутих справ господарськими судами за основними категоріями:

- на 28,2 % – до 4,3 тис. із 3,3 тис. справ про укладення, зміну, розірвання договорів та визнання їх недійсними;

- на 19,5 % – до 48 тис. із 40,2 тис. справ майнового характеру та щодо виконання договорів;

- на 2,3 % – до 3,7 тис. із 3,6 тис. справ із земельних відносин;

- на 22,6 % – до 16,6 тис. із 13,5 тис. справ, пов'язаних з банкрутством, з яких на 19,1 % збільшилася кількість справ про визнання банкрутом – до 1 тис. із 0,8 тис. Водночас у межах розгляду справ про банкрутство було розглянуто 2,8 тис. справ позовного провадження;

- на 40,6 % – до 1,5 тис. із 1 тис. справ з корпоративних відносин;

- на 16,5 % – до 0,6 тис. із 0,5 тис. справ щодо захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності;

- на 8,9 % – до 0,7 тис. із 0,6 тис. справ щодо застосування антимонопольного законодавства.

Зменшилася кількість розглянутих справ у 2021 році лише:

- на 15,6 % – до 1,4 тис. із 1,6 тис. щодо захисту права власності;

- на 37,8 % – до 9,2 тис. із 14,7 тис. з інших спорів.

У 2021 році за результатами розгляду 48 тис. (на 19,5 % більше, ніж у 2020 році – 40,2 тис.) господарських справ з майновими вимогами позивачів на заявлену суму – 273,3 млрд грн (у 2020 році – 260,2 млрд грн) було присуджено до стягнення 128 млрд грн (або 46,8 % від заявлених позивачами коштів у судовому порядку), що більше майже на 54 % від суми коштів, присуджених до стягнення у 2020 році (83,2 млрд грн, або 32 % від заявлених).

Упродовж 2021 року в 13,9 тис. справах, або 16,2 % від розглянутих у **судах першої інстанції, заявлено штрафних санкцій** на суму 24,6 млрд грн (на 26 % більше, ніж у 2020 році – 19,5 млрд грн) та **присуджено до стягнення** – 17,7 млрд грн (або 71,6 % від заявлених штрафних санкцій), що більше на 80,6 %, ніж у 2020 році (9,8 млрд грн).

На 47,4 % побільшало справ позовного провадження, розглянутих в межах справ про банкрутство, – до 2,8 тис. із 1,9 тис. у 2020 році. Водночас майже у 7,5 раза збільшилася сума коштів, присуджених до стягнення у цих справах, – до 9,8 млрд грн із 1,3 млрд грн у 2020 році.

За звітний період до спеціального фонду Державного бюджету України за розгляд справ господарськими судами надійшло **839,5 млн грн**.

Найкращих показників якості розгляду справ досягнуто господарськими судами Чернівецької, Тернопільської, Вінницької та Кіровоградської областей, де кількість змінених та скасованих судових рішень становила відповідно 1,2 %, 2,1 %, в останніх двох 2,8 % від розглянутих ними за середнього такого показника по Україні 4,2 %.

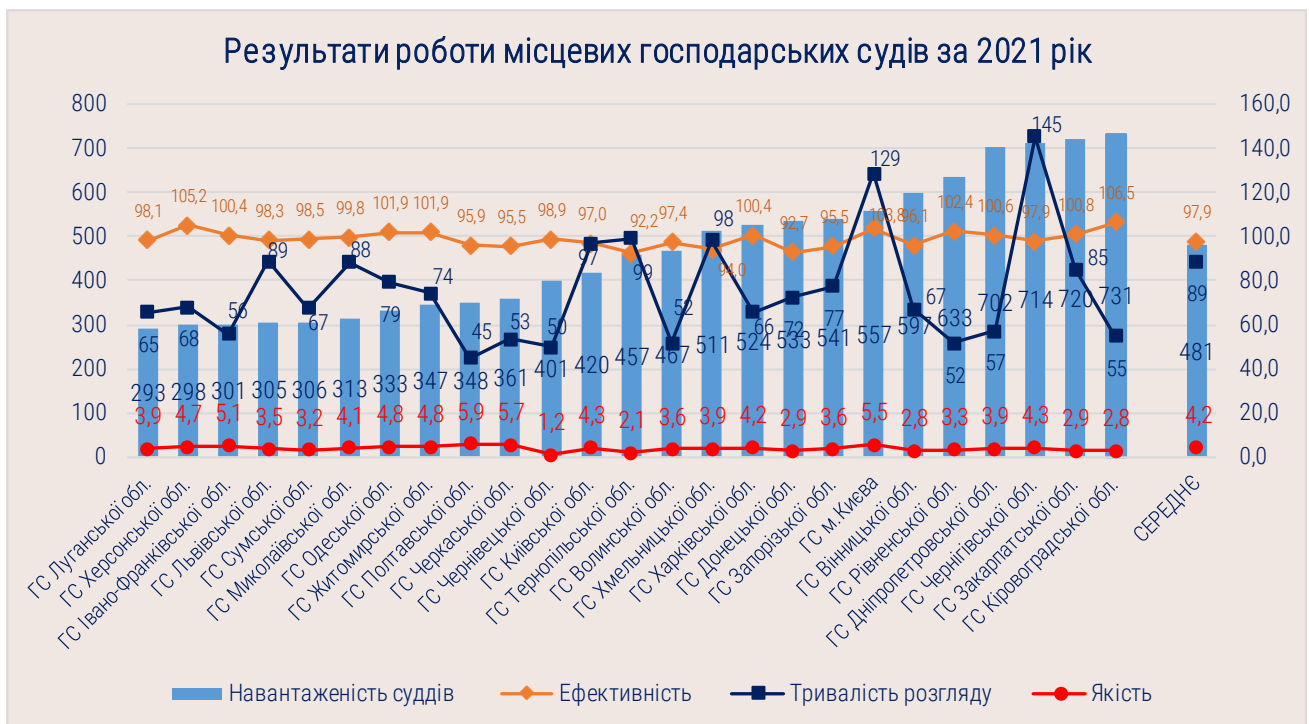

Спискова чисельність суддів місцевих господарських судів у 2021 році становила **479 штатних одиниць**. Фактично розглядали справи **462 судді**.

Середній рівень навантаження на одного суддю місцевого господарського суду в 2021 році становив **481 звернення**, що перебувало на розгляді, тоді як цей показник у 2020 році був **425 звернень**.

Найбільший рівень навантаження у середньому мають господарські суди Кіровоградської (731), Закарпатської (720) областей та міста Києва (714).

II. Інформація про роботу апеляційних господарських судів

Переважна більшість – 78,3 % (79,3 % – у 2020 році) – судових рішень судів першої інстанції відповідає вимогам чинного законодавства та набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги.

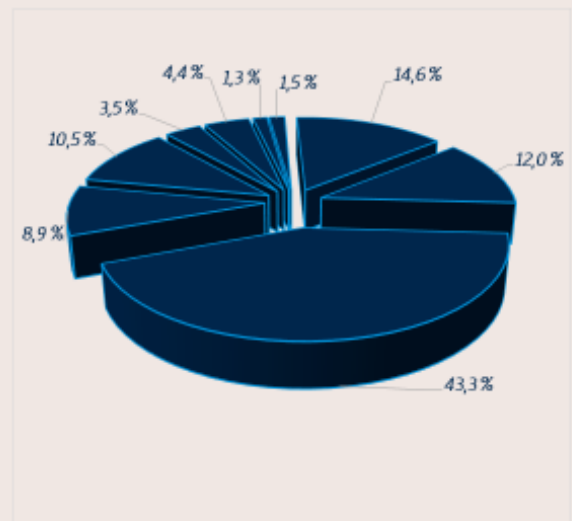

Протягом 2021 року суттєво збільшилися основні показники роботи апеляційних господарських судів порівняно з аналогічними показниками попереднього періоду, зокрема:

- на 25,6 % збільшилася кількість звернень у господарських справах, які перебували на розгляді, – до 57,5 тис. із 45,8 тис.;
- на 22,5 % – до 49,8 тис. із 40,6 тис. звернень, які надійшли на розгляд судів апеляційної інстанції;
- на 25,3 % – до 48,6 тис. із 38,8 тис. розглянутих звернень, або 97,7 % від тих, що надійшли для розгляду в звітному періоді;
- на 16,9 % – до 27,7 тис. із 23,7 тис. скарг, які надійшли до апеляційних господарських судів;
- на 25,7 % – до 31,4 тис. із 25 тис. ухвалених в апеляційному порядку судових рішень, які можуть бути оскаржені до суду вищого рівня.

Структура вирішених спорів апеляційними господарськими судами за категоріями справ

майнові спори	9 585
укладення, зміна, розірвання договорів та визнання їх недійсними	2 656
корпоративні відносини	966
захист прав на об'єкти інтелектуальної власності	298
антимонопольне законодавство	332
захист права власності	768
земельні відносини	1 971
справи про банкрутство	2 333
інші спори	3 220

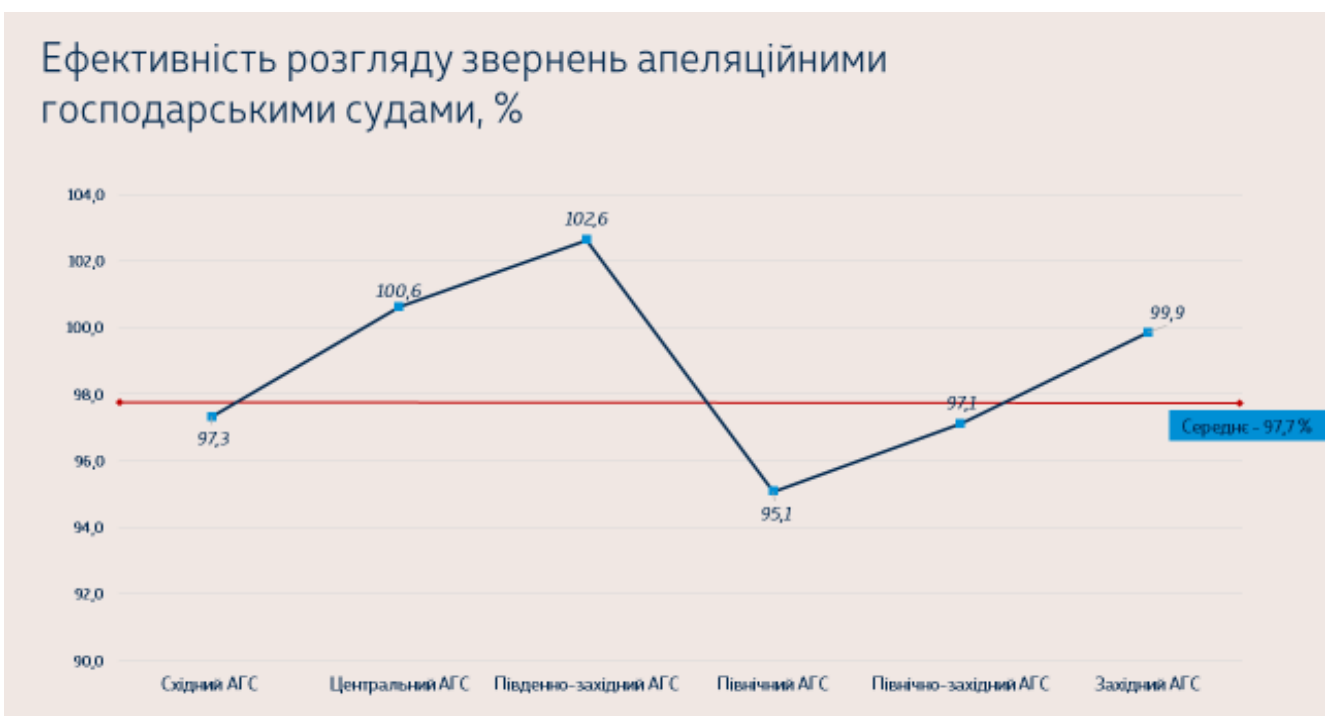
Так, протягом звітного періоду на 19,5 % збільшилася кількість розглянутих в апеляційному порядку скарг по суті – до 22,1 тис. із 18,5 тис., зокрема за основними категоріями:

- на 122,1 % – до 2,7 тис. із 1,2 тис. справ про укладення, зміну, розірвання договорів та визнання їх недійсними;
- на 2,4 % – до 9,6 тис. із 9,4 тис. справ майнового характеру та щодо виконання договорів;
- на 25,5 % – до 2 тис. із 1,6 тис. справ із земельних відносин;
- на 8,9 % – до 0,8 тис. із 0,7 тис. справ щодо захисту права власності;
- на 44,8 % – до 1 тис. із 0,7 тис. справ з корпоративних відносин;
- на 37,7 % – до 2,3 тис. із 1,7 тис. справ, пов'язаних з банкрутством;
- на 40,1 % – до 332 із 237 справ щодо застосування антимонопольного законодавства;
- на 30,1 % – до 298 із 229 справ щодо захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності.

У середньому розгляд звернень у 2021 році апеляційними господарськими судами становив **67 днів**.

Наведені показники свідчать про ефективність здійснення судочинства апеляційними господарськими судами, усі спори вирішуються в розумні строки для вчинення процесуальних дій та покращення цього показника порівняно з 2020 роком, коли середній термін перебування процесуальних звернень становив **71 день**.

Що ж до показників ефективності діяльності суду, рекомендованих Європейською комісією з питань ефективності правосуддя, то найбільший відсоток

розгляду справ мають **Південно-західний (102,6 %)** та **Центральний (100,6%)** апеляційні господарські суди, що свідчить про досягнуту судами ефективність розгляду справ та зменшення залишку нерозглянутих звернень на кінець звітного періоду.

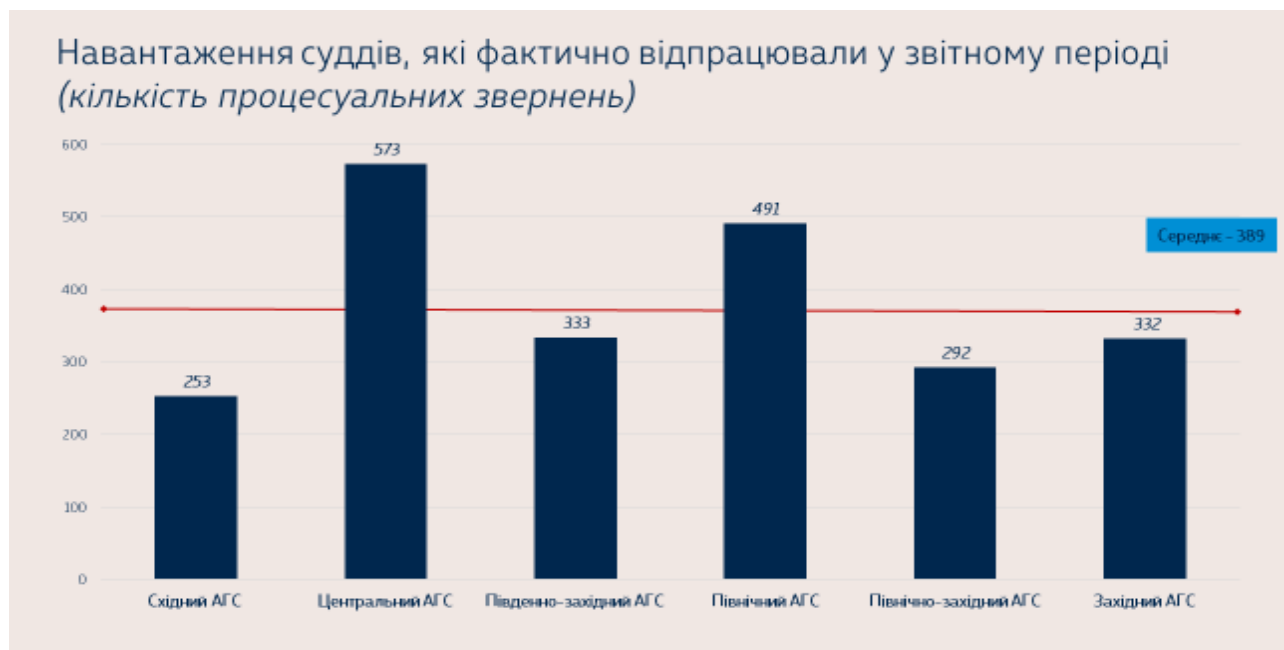
За результатами розгляду справ суди змінили або скасували 5,6 тис. судових рішень місцевих господарських судів, що становить 21,1 % від загальної кількості розглянутих апеляційних скарг по суті, або 4,2 % від ухвалених судових актів місцевими господарськими судами (у 2020 році – 3,6 %).

Найкращих показників якості розгляду справ досягли Центральний та Південно-західний апеляційні господарські суди, де кількість змінених та скасованих судових рішень дорівнює відповідно 4,2 % та 4,7 % від розглянутих ними процесуальних звернень за середнього такого показника по Україні 5,6 %.

Фактична чисельність суддів апеляційних господарських судів

Фактично в апеляційному порядку господарські справи розглядали **148 суддів** (149 – спискова чисельність).

Середній рівень навантаження на одного суддю апеляційного господарського суду в 2021 році становив **389 звернень**, що перебували на розгляді, тоді як цей показник у 2020 році дорівнював **290**.

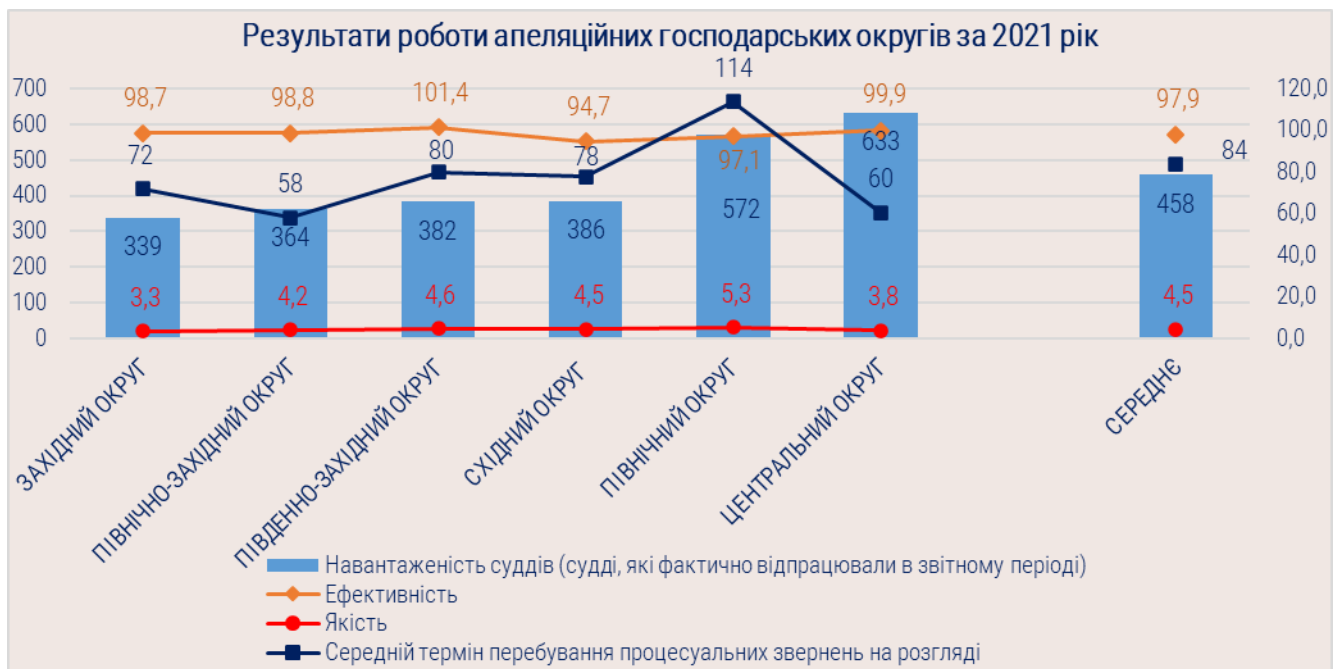
Найвищий рівень навантаження у середньому був у **Центральному (573) та Північному (491) апеляційних господарських судах**.

III. Інформація про роботу апеляційних господарських округів

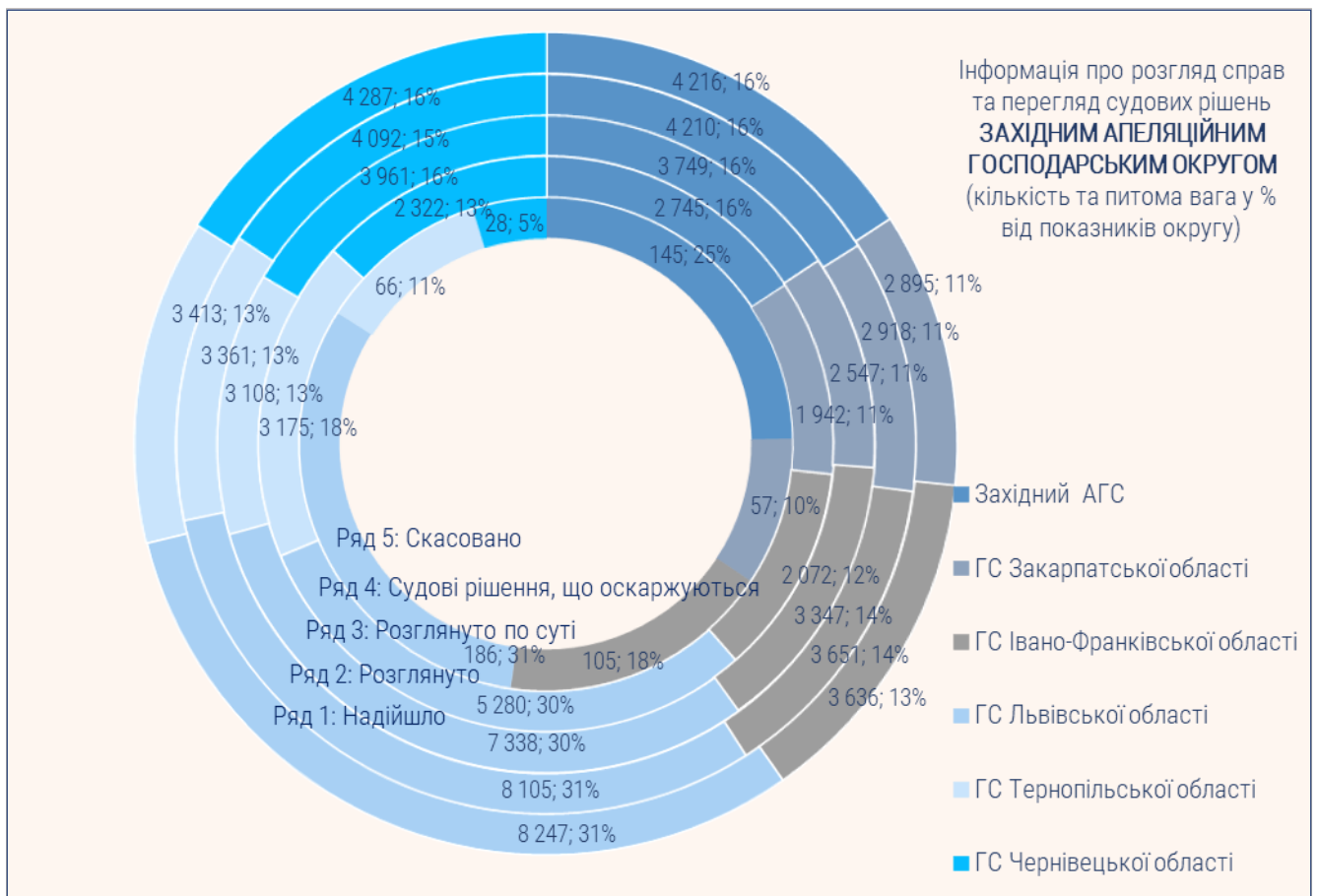
Упродовж 2021 року суттєво збільшилися основні показники роботи апеляційних господарських округів, за винятком Південно-західного апеляційного господарського округу, в якому дещо зменшилися окремі статистичні дані роботи Господарського суду Одеської області, що входить до його складу.

Основні оціночні критерії роботи апеляційних господарських округів – якість розглянутих справ, ефективність роботи (співвідношення кількості розглянутих звернень до тих, що надійшли у звітному періоді), середнє навантаження, середній термін розгляду справ у 2021 році показано на діаграмі:

У 2021 році найкращих показників якості розгляду справ досягнув **Західний апеляційний господарський округ**, в якому кількість змінених та скасованих судових рішень становить 3,3 % від розглянутих судами звернень, які можуть оскаржуватися до судів вищого рівня, за середнього такого показника по Україні **4,5 %**.

Протягом звітної періоду збільшилися майже усі показники роботи судів, що входять до складу Західного апеляційного господарського округу порівняно з 2020 роком. Статистичні дані щодо розгляду справ та перегляду судових рішень зображено на діаграмі:

Західний апеляційний господарський суд:

- надійшло на 18,7 % більше звернень – 4,2 тис. (у 2020 році – 3,6 тис.), з них 56,6 % – апеляційні скарги, кількість яких також збільшилася на 13,3 % – до 2,4 тис. із 2,1 тис.;
- розглянуто на 24,1 % більше звернень – 4,2 тис. (у 2020 році – 3,4 тис.), з них 57,7 % – апеляційні скарги, кількість яких також збільшилася на 26,4 % – до 2,4 тис. із 1,9 тис., зокрема:
 - повернуто та відмовлено у відкритті – 461 звернення;
 - розглянуто по суті на 26,4 % більше звернень – 3,7 тис. (у 2020 році – 3 тис.), з яких 53,6 % – апеляційні скарги, їх кількість збільшилася на 31,7 % – до 2 тис. із 1,5 тис.;
 - ухвалено судових рішень, що підлягають оскарженню, – 2,7 тис.;
 - оскаржено в касаційному порядку – 1,1 тис. судових рішень, або 38,3 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню;
 - змінено, скасовано частково або повністю в касаційному порядку 145 судових рішень, або 5,3 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню (середній показник по Україні – 5,6%);

Господарський суд Закарпатської області:

- надійшло на 45,4 % більше звернень – 2,9 тис. (у 2020 році – 2 тис.), з них позовів 46,8 %, або 1,4 тис., кількість яких збільшилася на 20,3 % із 1,1 тис.;
- розглянуто на 52,5 % більше звернень – 2,9 тис. (у 2020 році – 1,9 тис.), з них позовів 47,9 %, або 1,4 тис., кількість яких збільшилася на 23,7 % із 1,1 тис., зокрема:
 - повернуто та відмовлено у відкритті – 371 звернення;
 - розглянуто по суті на 44,9 % більше звернень – 2,5 тис. (у 2020 році – 1,8 тис.), з яких 48,2 % – справи, їх кількість збільшилася на 26,1 % – до 1,2 тис. із 1 тис.;
 - ухвалено судових рішень, що підлягають оскарженню – 1,9 тис.;
- оскаржено до апеляційного господарського суду 523 судових рішення, або 26,9% від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню;
- змінено, скасовано частково або повністю в апеляційному порядку 57 судових рішень, або 2,9 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню (середній показник по Україні – 4,2 %);

Господарський суд Івано-Франківської області:

- надійшло на 16,6 % більше звернень – 3,6 тис. (у 2020 році – 3,1 тис.), з них позовів 49,8 %, або 1,8 тис., кількість яких збільшилася на 7 % із 1,7 тис.;
- розглянуто на 17,2 % більше звернень – 3,7 тис. (у 2020 році – 3,1 тис.), з них позовів 49,8 %, або 1,8 тис., кількість яких збільшилася на 2,6 % – із 1,7 тис., зокрема:
 - повернуто та відмовлено у відкритті – 304 звернення;
 - розглянуто по суті на 15 % більше звернень – 3,4 тис. (у 2020 році – 2,9 тис.), з яких 49,3 % – справи, їх кількість збільшилася на 5,3 % – до 1,7 тис. із 1,6 тис.;
 - ухвалено судових рішень, що підлягають оскарженню, – 2,1 тис.;
- оскаржено до апеляційного господарського суду 760 судових рішень, або 36,7 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню;
- змінено, скасовано частково або повністю в апеляційному порядку 105 судових рішень, або 5,1 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню (середній показник по Україні – 4,2 %);

Господарський суд Львівської області:

- надійшло на 12,3 % більше звернень – 8,3 тис. (у 2020 році – 7,4 тис.), з них позовів 60,5 %, або 5 тис., кількість яких збільшилася на 9,6 % із 4,6 тис.;
- розглянуто на 14,1 % більше звернень – 8,1 тис. (у 2020 році – 7,1 тис.), з них позовів 60,1 %, або 4,9 тис., майже як і у 2020 році;
- повернуто та відмовлено у відкритті – 767 звернень;
- розглянуто по суті на 19,3 % більше звернень – 7,3 тис. (у 2020 році – 6,2 тис.), з яких 60 % – справи, їх кількість збільшилася на 11,8 % – до 4,4 тис. із 3,9 тис.;
- ухвалено судових рішень, що підлягають оскарженню, – 5,3 тис.;
- оскаржено до апеляційного господарського суду 2 тис. судових рішень, або 38,1 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню;

– змінено, скасовано частково або повністю в апеляційному порядку 186 судових рішень, або 3,5 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню (середній показник по Україні – 4,2 %);

Господарський суд Тернопільської області:

– надійшло на 13,7 % більше звернень – 3,4 тис. (у 2020 році – 3 тис.), з них позовів 32,7 %, кількість яких зменшилася на 2,3 % до 1,1 тис.;

– розглянуто на 22,5 % більше звернень – 3,4 тис. (у 2020 році – 2,7 тис.), з них позовів 33,3 %, або 1,1 тис., кількість яких збільшилася на 5,7 % зокрема;

– повернуто та відмовлено у відкритті – 253 звернення;
розглянуто по суті на 24 % більше звернень – 3,1 тис. (у 2020 році – 2,5 тис.), з яких 32,5 % – справи, їх кількість збільшилася на 22,7 % – до 1 тис. із 0,8 тис.;

ухвалено судових рішень, що підлягають оскарженню, – 3,2 тис.;

– оскаржено до апеляційного господарського суду 523 судових рішення, або 16,5 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню;

– змінено, скасовано частково або повністю в апеляційному порядку 66 судових рішень, або 2,1 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню (середній показник по Україні – 4,2 %);

Господарський суд Чернівецької області:

– надійшло на 15,5 % більше звернень – 4,3 тис. (у 2020 році – 3,7 тис.), з них позовів 40,6 %, або 1,7 тис., кількість яких збільшилася на 6,3 % з 1,6 тис.;

– розглянуто на 14,4 % більше звернень – 4,1 тис. (у 2020 році – 3,6 тис.), з них позовів 41,5 %, або 1,7 тис., кількість яких збільшилася на 4,5 % із 1,6 тис., зокрема:

повернуто та відмовлено у відкритті – 131 звернення;
розглянуто по суті на 15 % більше звернень – 4 тис. (у 2020 році – 3,4 тис.), з яких 41,1 % – справи, їх кількість збільшилася на 9,1 % – до 1,6 тис. із 1,5 тис.;

ухвалено судових рішень, що підлягають оскарженню, – 2,3 тис.;

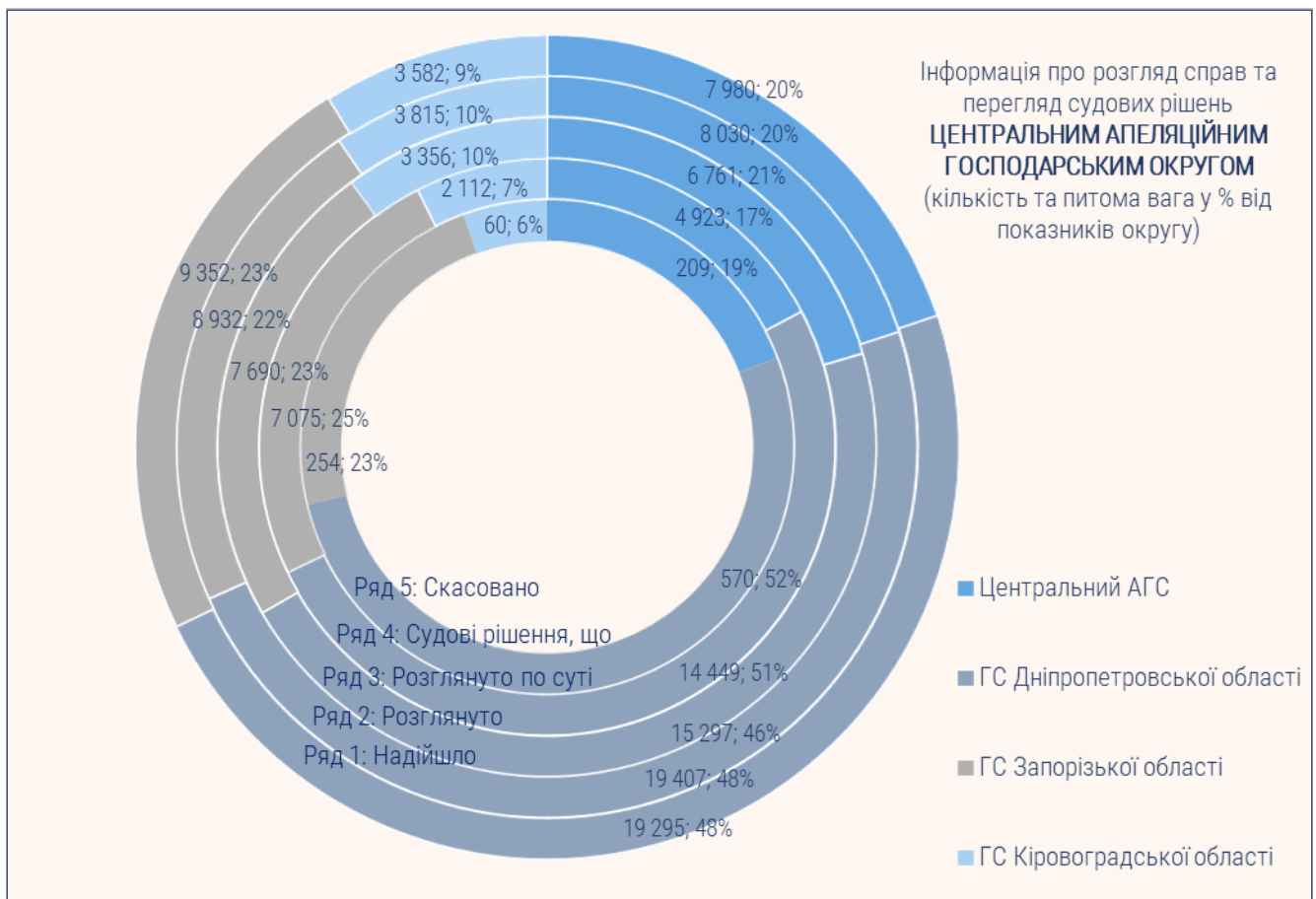
– оскаржено до апеляційного господарського суду 330 судових рішень, або 14,2 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню;

– змінено, скасовано частково або повністю в апеляційному порядку 28 судових рішень, або 1,2 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню (середній показник по Україні – 4,2 %).

У 2021 році у **Центральному апеляційному господарському окрузі** кількість змінених та скасованих судових рішень становить 3,8 % від розглянутих звернень, які можуть оскаржуватися до судів вищого рівня, за середнього такого показника по Україні **4,5 %**.

У звітному періоді збільшилися майже усі показники роботи судів, що входять до складу Центрального апеляційного господарського округу, порівняно з 2020

роком. Статистичні дані щодо розгляду справ та перегляду судових рішень показано на діаграмі:

Центральний апеляційний господарський суд:

- надійшло на 18,6 % більше звернень – 8 тис. (у 2020 році – 6,7 тис.), з них 55,8 % – апеляційні скарги, кількість яких також збільшилася на 15,4 % – до 4,5 тис. із 3,9 тис.;

- розглянуто на 27,6 % більше звернень – 8 тис. (у 2020 році – 6,3 тис.), з них 56,7 % апеляційних скарг, кількість яких також збільшилася на 29 % – до 4,6 тис. із 3,5 тис., зокрема:

- повернуто та відмовлено у відкритті – 1,3 тис. звернень;

- розглянуто по суті на 26 % більше звернень – 6,8 тис. (у 2020 році – 5,4 тис.), з яких 52,2 % – апеляційні скарги, їх кількість збільшилася на 24,1 % – до 3,5 тис. із 2,8 тис.;

- ухвалено судових рішень, що підлягають оскарженню – 4,9 тис.;

- оскаржено в касаційному порядку – 1,8 тис. судових рішень, або 35,6 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню;

- змінено, скасовано частково або повністю в касаційному порядку 209 судових рішень, або 4,2 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню (середній показник по Україні – 5,6 %);

Господарський суд Дніпропетровської області:

- надійшло на 29,5 % більше звернень – 19,3 тис. (у 2020 році – 14,9 тис.), з них позовів 71,7 %, або 13,8 тис., кількість яких збільшилася на 43,6 % із 9,6 тис.;
- розглянуто на 26,1 % більше звернень – 19,4 тис. (у 2020 році – 15,4 тис.), з них позовів 72,5 %, або 14,1 тис., кількість яких збільшилася на 41,8 % із 9,9 тис., зокрема:
 - повернуто та відмовлено у відкритті – 4,1 тис. звернень;
 - розглянуто по суті на 7,4 % більше звернень – 15,3 тис. (у 2020 році – 14,2 тис.), з яких 65,1 % – справи, їх кількість збільшилася на 13,6 % – до 10 тис. із 8,8 тис.;
 - ухвалено судових рішень, що підлягають оскарженню, – 14,5 тис.;
- оскаржено до апеляційного господарського суду 4,6 тис. судових рішень, або 31,9 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню;
- змінено, скасовано частково або повністю в апеляційному порядку 570 судових рішень, або 3,9 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню (середній показник по Україні – 4,2%);

Господарський суд Запорізької області:

- надійшло на 14,1 % більше звернень – 9,4 тис. (у 2020 році – 8,2 тис.), з них позовів 58,6 %, або 5,5 тис., кількість яких збільшилася на 17,5 % із 4,7 тис.;
- розглянуто на 9,3 % більше звернень – 8,9 тис. (у 2020 році – 8,2 тис.), з них позовів 57,6 %, або 5,2 тис., кількість яких збільшилася на 0,9 % із 5,1 тис., зокрема:
 - повернуто та відмовлено у відкритті – 1,2 тис. звернень;
 - розглянуто по суті на 8,6 % більше звернень – 7,7 тис. (у 2020 році – 7,1 тис.), з яких 56,8 % – справи, їх кількість збільшилася на 8,8 % – до 4,4 тис. із 4 тис.;
 - ухвалено судових рішень, що підлягають оскарженню, – 7,1 тис.;
- оскаржено до апеляційного господарського суду 2,4 тис. судових рішень, або 33,5 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню;
- змінено, скасовано частково або повністю в апеляційному порядку 254 судових рішення, або 3,6 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню (середній показник по Україні – 4,2 %);

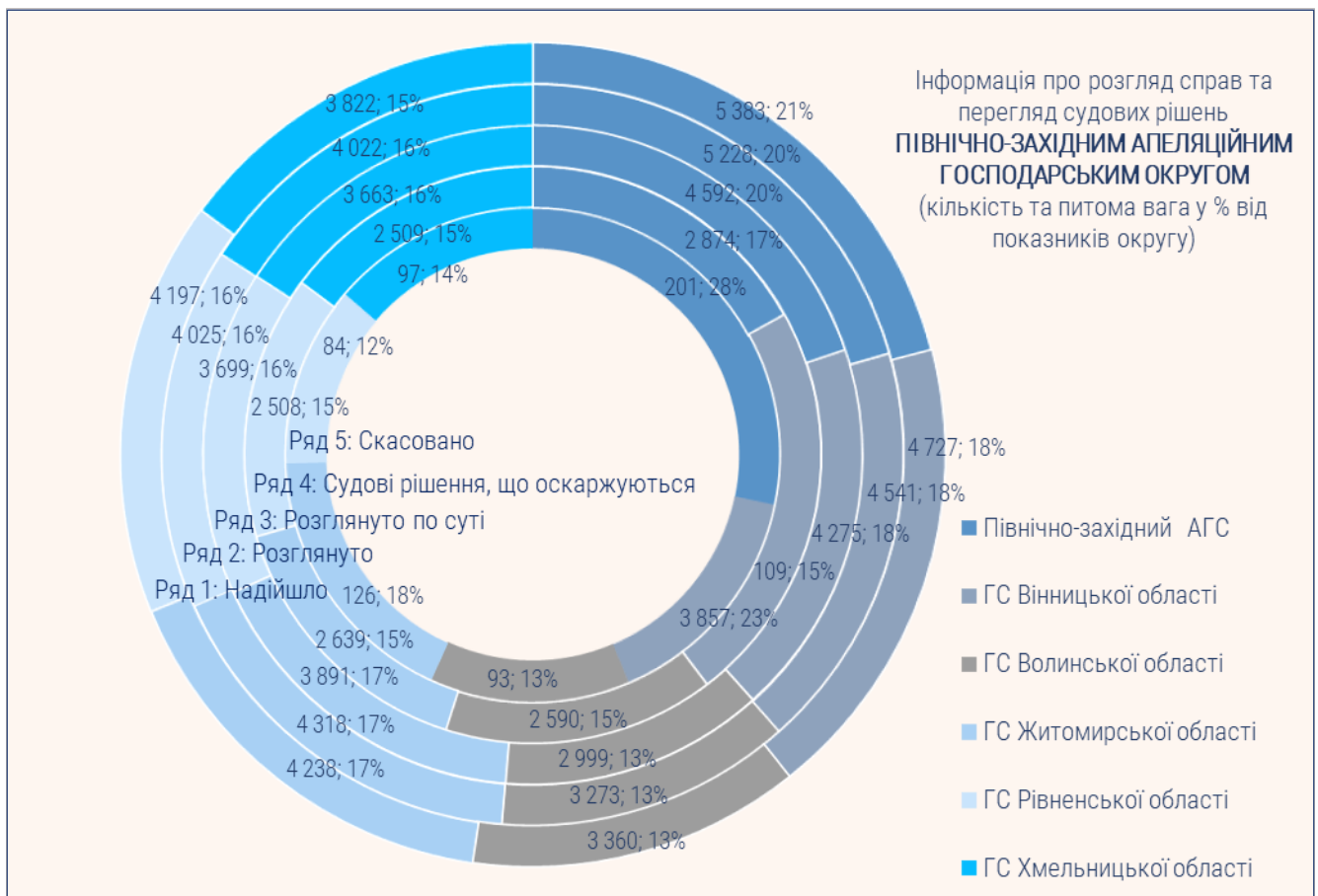
Господарський суд Кіровоградської області:

- надійшло на 14,9 % **менше** звернень – 3,6 тис. (у 2020 році – 4,2 тис.), з них позовів 37,7 %, або 1,4 тис., кількість яких **збільшилася** на 2,7 % із 1,3 тис.;
- розглянуто на 9,4 % **менше** звернень – 3,8 тис. (у 2020 році – 4,2 тис.), з них позовів 41,7 %, або 1,6 тис., кількість яких зменшилася на 5,9 % із 1,7 тис., зокрема:
 - повернуто та відмовлено у відкритті – 459 звернень;
 - розглянуто по суті на 8,6 % менше звернень – 3,4 тис. (у 2020 році – 3,7 тис.), з яких 41,8 % – справи, їх кількість збільшилася на 21,9 % – до 1,4 тис. із 1,2 тис.;
 - ухвалено судових рішень, що підлягають оскарженню, – 2,1 тис.;

- оскаржено до апеляційного господарського суду 851 судових рішень, або 40,3 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню;
- змінено, скасовано частково або повністю в апеляційному порядку 60 судових рішень, або 2,8 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню (середній показник по Україні – 4,2 %).

Упродовж 2021 року в **Північно-західному апеляційному господарському окрузі** кількість змінених та скасованих судових рішень становить 4,2 % від розглянутих звернень, які можуть оскаржуватися до судів вищого рівня, за середнього такого показника по Україні **4,5 %**.

У звітному періоді збільшилися майже усі показники роботи судів, що входять до складу Північно-західного апеляційного господарського округу, порівняно з 2020 роком. Статистичні дані щодо розгляду справ та перегляду судових рішень зображено на діаграмі:

Північно-західний апеляційний господарський суд:

- надійшло на 38,7 % більше звернень – 5,4 тис. (у 2020 році – 3,9 тис.), з них 47,1 % – апеляційні скарги, кількість яких також збільшилася на 24,2 % – до 2,5 тис. із 2 тис.;

– розглянуто на 35,5 % більше звернень – 5,2 тис. (у 2020 році – 3,9 тис.), з них 37 % – апеляційні скарги, кількість яких зменшилася на 4,9 % – до 1,9 тис. із 2 тис., зокрема:

повернуто та відмовлено у відкритті – 636 звернень;

розглянуто по суті на 36,5 % більше звернень – 4,6 тис. (у 2020 році – 3,4 тис.), з яких 37,4 % – апеляційні скарги, їх кількість збільшилася на 3,8 % – до 1,7 тис. із 1,6 тис.;

ухвалено судових рішень, що підлягають оскарженню, – 2,9 тис.;

– оскаржено в касаційному порядку – 1,1 тис. судових рішень, або 38,7 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню;

– змінено, скасовано частково або повністю в касаційному порядку 201 судові рішення, або 7 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню (середній показник по Україні – 5,6 %);

Господарський суд Вінницької області:

– надійшло на 8,8 % більше звернень – 4,7 тис. (у 2020 році – 4,3 тис.), з них позовів 32,9 %, або 1,6 тис., кількість яких збільшилася на 6,4 % із 1,5 тис.;

– розглянуто на 5,2 % більше звернень – 4,5 тис. (у 2020 році – 4,3 тис.), з них позовів 33,1 %, або 1,5 тис., кількість яких зменшилася на 7,7 % із 1,6 тис. зокрема:

повернуто та відмовлено у відкритті – 266 звернень;

розглянуто по суті на 6,3 % більше звернень – 4,3 тис. (у 2020 році – 4,0 тис.), з яких 31,9 % – справи, їх кількість збільшилася на 2,6 % – до 1,4 тис. із 1,3 тис.;

ухвалено судових рішень, що підлягають оскарженню, – 3,9 тис.;

– оскаржено до апеляційного господарського суду 1,1 тис. судових рішень, або 28,3 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню;

– змінено, скасовано частково або повністю в апеляційному порядку 109 судових рішень, або 2,8 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню (середній показник по Україні – 4,2 %);

Господарський суд Волинської області:

– надійшло на 29,4 % більше звернень – 3,4 тис. (у 2020 році – 2,6 тис.), з них позовів 41,6 %, або 1,4 тис., кількість яких збільшилася на 53,9 % із 1 тис.;

– розглянуто на 23,7 % більше звернень – 3,3 тис. (у 2020 році – 2,7 тис.), з них позовів 40,5 %, або 1,3 тис., кількість яких збільшилася на 22,7 % із 1,1 тис., зокрема:

повернуто та відмовлено у відкритті – 274 звернення;

розглянуто по суті на 24,6 % більше звернень – 3 тис. (у 2020 році – 2,4 тис.), з яких 39,2 % – справи, їх кількість збільшилася на 39,8 % – до 1,2 тис. із 0,8 тис.;

ухвалено судових рішень, що підлягають оскарженню, – 2,6 тис.;

– оскаржено до апеляційного господарського суду 0,8 тис. судових рішень, або 29,4 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню;

– змінено, скасовано частково або повністю в апеляційному порядку 93 судових рішення, або 3,6 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню (середній показник по Україні – 4,2%);

Господарський суд Житомирської області:

– надійшло на 0,1 % більше звернень – 4,2 тис., з них позовів 46,8 %, або 2 тис., кількість яких **зменшилася** на 3 %,

– розглянуто на 7,4 % більше звернень – 4,3 тис. (у 2020 році – 4 тис.), з них позовів 47,6 %, або 2,1 тис., кількість яких зменшилася на 2,1 %, зокрема:

повернуто та відмовлено у відкритті – 427 звернень;

розглянуто по суті на 7,5 % більше звернень – 3,9 тис. (у 2020 році – 3,6 тис.), з яких 47,1 % – справи, їх кількість збільшилася на 7,6 % – до 1,8 тис. із 1,7 тис.;

ухвалено судових рішень, що підлягають оскарженню, – 2,6 тис.;

– оскаржено до апеляційного господарського суду 1,2 тис. судових рішень, або 45,3 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню;

– змінено, скасовано частково або повністю в апеляційному порядку 126 судових рішень, або 4,8 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню (середній показник по Україні – 4,2 %);

Господарський суд Рівненської області:

– надійшло на 28,7 % більше звернень – 4,2 тис. (у 2020 році – 3,3 тис.), з них позовів 45,6 %, або 1,9 тис., кількість яких **збільшилася** на 12,6 % із 1,7 тис.;

– розглянуто на 26,1 % більше звернень – 4 тис. (у 2020 році – 3,2 тис.), з них позовів 44 %, або 1,8 тис., кількість яких збільшилася на 1,8 % із 1,7 тис., зокрема:

повернуто та відмовлено у відкритті – 326 звернень;

розглянуто по суті на 28,3 % більше звернень – 3,7 тис. (у 2020 році – 2,9 тис.), з яких 42,1 % – справи, їх кількість збільшилася на 8,7 % – до 1,6 тис. із 1,4 тис.;

ухвалено судових рішень, що підлягають оскарженню, – 2,5 тис.;

– оскаржено до апеляційного господарського суду 0,8 тис. судових рішень, або 32,1 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню;

– змінено, скасовано частково або повністю в апеляційному порядку 84 судових рішення, або 3,3 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню (середній показник по Україні – 4,2 %);

Господарський суд Хмельницької області:

– надійшло на 2,3 % більше звернень – 3,8 тис. (у 2020 році – 3,7 тис.), з них позовів 47,5 %, або 1,8 тис., кількість яких **зменшилася** на 9,3 % із 2 тис.;

– розглянуто 14,6 % більше звернень – 4 тис. (у 2020 році – 3,5 тис.), з них позовів 50,6 %, або 2 тис., кількість яких зменшилася на 0,8 % із 2,1 тис., зокрема:

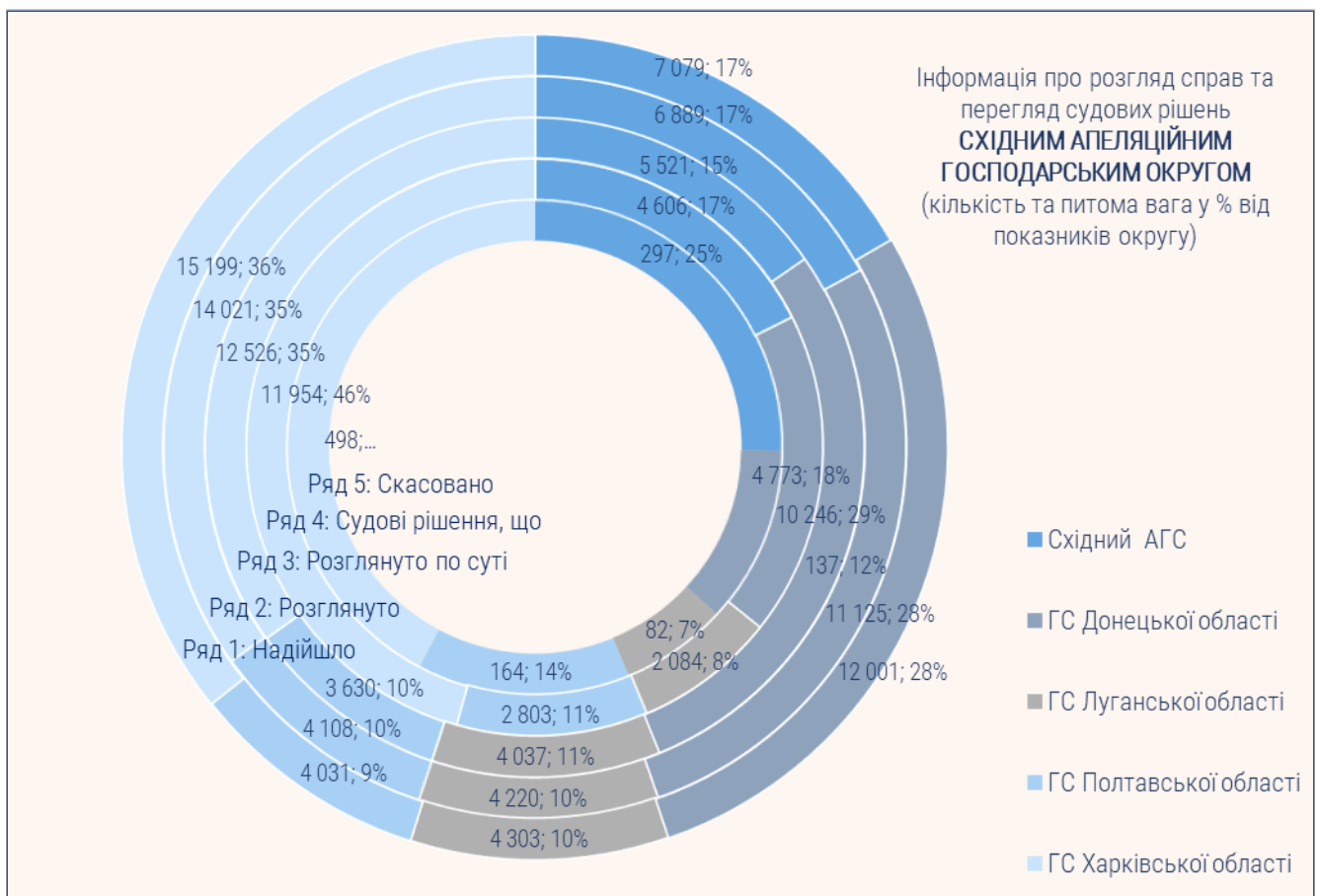
повернуто та відмовлено у відкритті – 359 звернень;

розглянуто по суті на 15,9 % більше звернень – 3,7 тис. (у 2020 році – 3,2 тис.), з яких 49,2 % – справи, їх кількість збільшилася на 5,9 % – до 1,8 тис. із 1,7 тис.; ухвалено судових рішень, що підлягають оскарженню, – 2,5 тис.;

- оскаржено до апеляційного господарського суду 1,5 тис. судових рішень, або 60,7 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню;
- змінено, скасовано частково або повністю в апеляційному порядку 97 судових рішень, або 3,9 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню (середній показник по Україні – 4,2 %).

У 2021 році у **Східному апеляційному господарському окрузі** кількість змінених та скасованих судових рішень становить 4,5 % від розглянутих звернень, які можуть оскаржуватися до судів вищого рівня, за середнього такого показника по Україні **4,5 %**.

Протягом звітного періоду збільшилися майже усі показники роботи судів, що входять до складу Східного апеляційного господарського округу, порівняно з 2020 роком. Статистичні дані щодо розгляду справ та перегляду судових рішень показано на діаграмі:

Східний апеляційний господарський суд:

– надійшло на 13,5 % більше звернень – 7,1 тис. (у 2020 році – 6,2 тис.), з них 56,5 % – апеляційні скарги, кількість яких також збільшилася на 12,5 % – до 4 тис. із 3,6 тис.;

– розглянуто на 13,6 % більше звернень – 6,9 тис. (у 2020 році – 6,1 тис.), з них 55,7 % – апеляційні скарги, кількість яких також збільшилася на 12 % – до 3,8 тис. із 3,4 тис., зокрема:

повернуто та відмовлено у відкритті – 1,4 тис. звернень;

розглянуто по суті на 7,2 % більше звернень – 5,5 тис. (у 2020 році – 5,2 тис.), з яких 56,1 % – апеляційні скарги, їх кількість збільшилася на 10,5 % – до 3,1 тис. із 2,8 тис.;

ухвалено судових рішень, що підлягають оскарженню, – 4,6 тис.;

– оскаржено в касаційному порядку – 2,2 тис. судових рішень, або 46,9 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню;

– змінено, скасовано частково або повністю в касаційному порядку 297 судових рішень, або 6,4 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню (середній показник по Україні – 5,6 %);

Господарський суд Донецької області:

– надійшло на 42,5 % більше звернень – 12 тис. (у 2020 році – 8,4 тис.), з них позовів 32,7 %, або 3,9 тис., кількість яких збільшилася на 29,7 % із 3 тис.;

– розглянуто на 26,8 % більше звернень – 11,1 тис. (у 2020 році – 8,8 тис.), з них позовів 29,2 %, або 3,3 тис., кількість яких **зменшилася** на 18,4 % із 4 тис., зокрема:

повернуто та відмовлено у відкритті – 879 звернень;

розглянуто по суті на 30,5 % більше звернень – 10,3 тис. (у 2020 році – 7,9 тис.), з яких 27,7 % – справи, їх кількість **зменшилася** на 7,1 % – до 2,8 тис. із 3,1 тис.;

ухвалено судових рішень, що підлягають оскарженню, – 4,8 тис.;

– оскаржено до апеляційного господарського суду 1,6 тис. судових рішень, або 32,9 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню;

– змінено, скасовано частково або повністю в апеляційному порядку 137 судових рішень, або 2,9 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню (середній показник по Україні – 4,2 %);

Господарський суд Луганської області:

– надійшло на 55,8 % більше звернень – 4,3 тис. (у 2020 році – 2,8 тис.), з них позовів 43,4 %, або 1,9 тис., кількість яких збільшилася на 21,1 % із 1,5 тис.;

– розглянуто на 56,1 % більше звернень – 4,2 тис. (у 2020 році – 2,7 тис.), з них позовів 43 %, або 1,8 тис., кількість яких збільшилася на 14,1 % із 1,6 тис., зокрема:

повернуто та відмовлено у відкритті – 183 звернення;

розглянуто по суті на 60 % більше звернень – 4 тис. (у 2020 році – 2,5 тис.), з яких 42,3 % – справи, їх кількість збільшилася на 21,2 % – до 1,7 тис. із 1,4 тис.;

ухвалено судових рішень, що підлягають оскарженню, – 2,1 тис.;

– оскаржено до апеляційного господарського суду 576 судових рішень, або 27,6 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню;

– змінено, скасовано частково або повністю в апеляційному порядку 82 судових рішення, або 3,9 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню (середній показник по Україні – 4,2 %);

Господарський суд Полтавської області:

– надійшло на 12,1 % більше звернень – 4 тис. (у 2020 році – 3,6 тис.), з них позовів 65,5 %, або 2,6 тис., кількість яких збільшилася на 18,5 % із 2,2 тис.;

– розглянуто на 15 % більше звернень – 4,1 тис. (у 2020 році – 3,6 тис.), з них позовів 66,4 %, або 2,7 тис., кількість яких збільшилася на 16 % із 2,4 тис., зокрема:

повернуто та відмовлено у відкритті – 478 звернень;

розглянуто по суті на 21,8 % більше звернень – 3,6 тис. (у 2020 році – 3 тис.), з яких 64,4 % – справи, їх кількість збільшилася на 32,8 % – до 2,3 тис. із 1,8 тис.;

ухвалено судових рішень, що підлягають оскарженню, – 2,8 тис.;

– оскаржено до апеляційного господарського суду 1,2 тис. судових рішень, або 42,7 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню;

– змінено, скасовано частково або повністю в апеляційному порядку 164 судових рішення, або 5,9 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню (середній показник по Україні – 4,2%);

Господарський суд Харківської області:

– надійшло на 0,6 % більше звернень – 15,2 тис. (у 2020 році – 15,1 тис.), з них позовів 47,4 %, або 7,2 тис., кількість яких збільшилася на 4,2 %, із 6,9 тис.;

– розглянуто на 1,3 % менше звернень – 14 тис. (у 2020 році – 14,2 тис.), з них позовів 52 %, або 7,3 тис., кількість яких зменшилася на 2,1 % із 7,4 тис., зокрема:

повернуто та відмовлено у відкритті – 1,5 тис. звернень;

розглянуто по суті на 8,7 % менше звернень – 12,5 тис. (у 2020 році – 13,7 тис.), з яких 49,7 % – справи, їх кількість зменшилася на 10,6 % – до 6,2 тис. із 7 тис.;

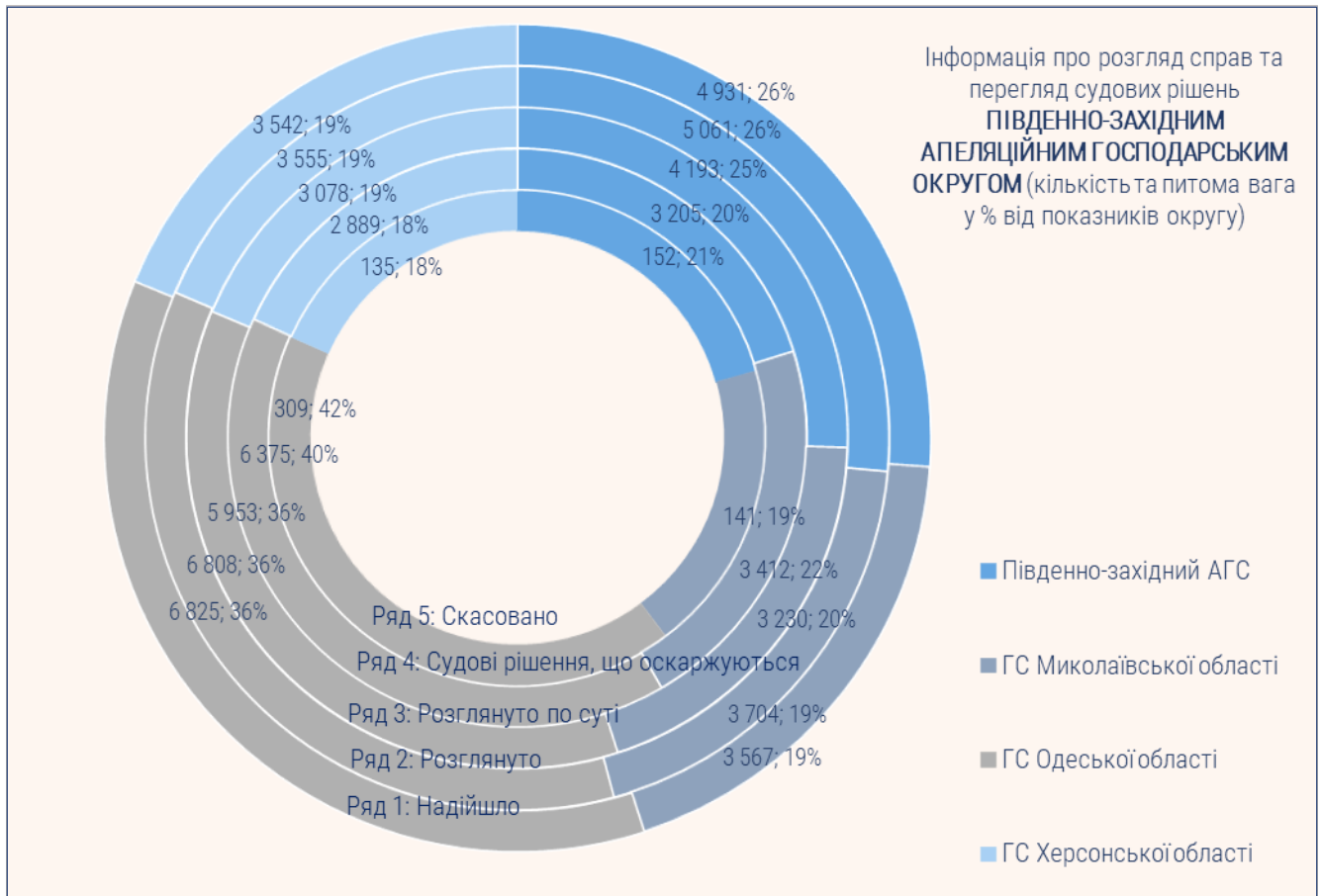
ухвалено судових рішень, що підлягають оскарженню, – 12 тис.;

– оскаржено до апеляційного господарського суду 3,7 тис. судових рішень, або 30,8 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню;

– змінено, скасовано частково або повністю в апеляційному порядку 498 судових рішень, або 4,2 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню (середній показник по Україні – 4,2 %).

У 2021 році у Південно-західному апеляційному господарському окрузі кількість змінених та скасованих судових рішень становить 4,6 % від розглянутих звернень, які можуть оскаржуватися до судів вищого рівня, за середнього такого показника по Україні **4,5 %**.

Протягом звітного періоду зменшилися деякі показники роботи судів, що входять до складу Південно-західного апеляційного господарського округу, порівняно з 2020 роком. Статистичні дані щодо розгляду справ та перегляду судових рішень показано на діаграмі:

Південно-західний апеляційний господарський суд:

- надійшло на 12,2 % більше звернень – 4,9 тис. (у 2020 році – 4,4 тис.), з них 57 % – апеляційні скарги, кількість яких також збільшилася на 12,6 % – до 2,8 тис. із 2,5 тис.;

- розглянуто на 17,4 % більше звернень – 5,1 тис. (у 2020 році – 4,3 тис.), з них 58,3 % – апеляційні скарги, кількість яких також збільшилася на 22 % – до 2,9 тис. із 2,4 тис., зокрема:

- повернуто та відмовлено у відкритті – 868 звернень;

- розглянуто по суті на 26,1 % більше звернень – 4,2 тис. (у 2020 році – 3,3 тис.), з яких 57,9 % – апеляційні скарги, їх кількість збільшилася на 22,8 % – до 2,4 тис. із 2 тис.;

- ухвалено судових рішень, що підлягають оскарженню, – 3,2 тис.;

- оскаржено у касаційному порядку – 1,2 тис. судових рішень, або 38 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню;

– змінено, скасовано частково або повністю в касаційному порядку 152 судових рішення, або 4,7 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню (середній показник по Україні – 5,6 %);

Господарський суд Миколаївської області:

– надійшло на 6,5 % менше звернень – 3,7 тис. (у 2020 році – 3,8 тис.), з них позовів 79 %, або 2,8 тис., кількість яких **зменшилася** на 5,6 % із 3 тис.;

– розглянуто на 14,9 % більше звернень – 3,7 тис. (у 2020 році – 3,2 тис.), з них позовів 79,8 %, або 3 тис., кількість яких збільшилася на 19,7 % із 2,5 тис., зокрема:

повернуто та відмовлено у відкритті – 474 звернення;

розглянуто по суті на 14,8 % більше звернень – 3,2 тис. (у 2020 році – 2,8 тис.), з яких 79,9 % – справи, їх кількість збільшилася на 25,6 % – до 2,6 тис. із 2,1 тис.;

ухвалено судових рішень, що підлягають оскарженню, – 3,4 тис.;

– оскаржено до апеляційного господарського суду 1,1 тис. судових рішень, або 31,7 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню;

– змінено, скасовано частково або повністю в апеляційному порядку 141 судове рішення, або 4,1 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню (середній показник по Україні – 4,2 %);

Господарський суд Одеської області:

– надійшло на 26,3 % менше звернень – 6,8 тис. (у 2020 році – 9,3 тис.), з них позовів 82,2 %, або 5,6 тис., кількість яких **зменшилася** на 21,2 % із 7,1 тис.;

– розглянуто на 28,6 % менше звернень – 6,8 тис. (у 2020 році – 9,5 тис.), з них позовів 81,8%, або 5,6 тис., кількість яких **зменшилася** на 32,8 % із 8,3 тис., зокрема:

повернуто та відмовлено у відкритті – 855 звернень;

розглянуто по суті на 31,4 % менше звернень – 6 тис. (у 2020 році – 8,7 тис.), з яких 89,6 % – справи, їх кількість **зменшилася** на 28,2 % – до 5,3 тис. із 7,4 тис.;

ухвалено судових рішень, що підлягають оскарженню, – 6,4 тис.;

– оскаржено до апеляційного господарського суду 2,7 тис. судових рішень, або 42,4 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню;

– змінено, скасовано частково або повністю в апеляційному порядку 309 судових рішень, або 4,8 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню (середній показник по Україні – 4,2 %);

Господарський суд Херсонської області:

– надійшло на 20,5 % більше звернень – 3,5 тис. (у 2020 році – 2,9 тис.), з них позовів 59,4 %, або 2,1 тис., кількість яких збільшилася на 35,3 % із 1,6 тис.;

– розглянуто на 42 % більше звернень – 3,6 тис. (у 2020 році – 2,5 тис.), з них позовів 60 %, або 2,1 тис., кількість яких збільшилася на 42,9 % із 1,5 тис., зокрема:

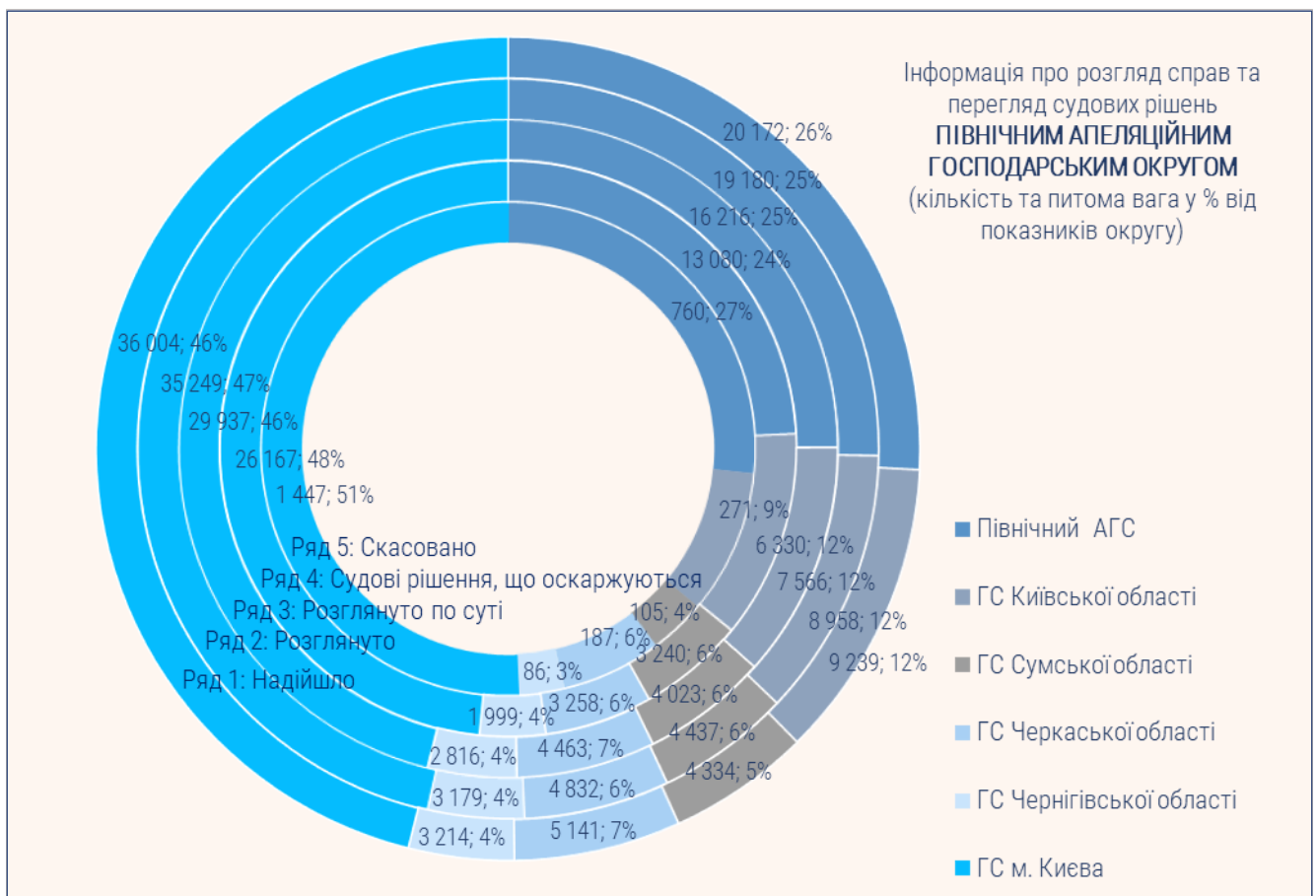
повернуто та відмовлено у відкритті – 477 звернень;

розглянуто по суті на 40 % більше звернень – 3,1 тис. (у 2020 році – 2,2 тис.), з яких 58,5 % – справи, їх кількість збільшилася на 51,6 % – до 1,8 тис. із 1,2 тис.; ухвалено судових рішень, що підлягають оскарженню, – 2,9 тис.;

- оскаржено до апеляційного господарського суду 1,1 тис. судових рішень, або 37,9 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню;
- змінено, скасовано частково або повністю в апеляційному порядку 135 судових рішень, або 4,7 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню (середній показник по Україні – 4,2 %).

У 2021 році у **Північному апеляційному господарському окрузі** кількість змінених та скасованих судових рішень становить 5,3 % від розглянутих звернень, які можуть оскаржуватися до судів вищого рівня, за середнього такого показника по Україні **4,5 %**.

Протягом звітного періоду збільшилися майже усі показники роботи судів, що входять до складу Північного апеляційного господарського округу, порівняно з 2020 роком. Статистичні дані щодо розгляду справ та перегляду судових рішень зображено на діаграмі:

Північний апеляційний господарський суд:

– надійшло на 27,4 % більше звернень – 20,2 тис. (у 2020 році – 15,8 тис.), з них 56,9 % – апеляційні скарги, кількість яких також збільшилася на 19,4 % – до 11,5 тис. із 9,6 тис.;

– розглянуто на 29 % більше звернень – 19,2 тис. (у 2020 році – 14,9 тис.), з них 57,7 % – апеляційні скарги, кількість яких також збільшилася на 22,7 % – до 11,1 тис. із 9 тис., зокрема:

повернуто та відмовлено у відкритті – 3 тис. звернень;

розглянуто по суті на 29,9 % більше звернень – 16,2 тис. (у 2020 році – 12,5 тис.), з яких 57,7 % – апеляційні скарги, їх кількість збільшилася на 21,3 % – до 9,4 тис. із 7,7 тис.;

ухвалено судових рішень, що підлягають оскарженню, – 13,1 тис.;

– оскаржено в касаційному порядку – 5,5 тис. судових рішень, або 42,2 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню;

– змінено, скасовано частково або повністю в касаційному порядку 760 судових рішень, або 5,8 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню (середній показник по Україні – 5,6 %);

Господарський суд Київської області:

– надійшло на 8,4 % більше звернень – 9,2 тис. (у 2020 році – 8,5 тис.), з них позовів 60,2 %, або 5,6 тис., кількість яких збільшилася на 0,2 % із 5,5 тис.;

– розглянуто на 8,8 % більше звернень – 9 тис. (у 2020 році – 8,2 тис.), з них позовів 62,2 %, або 5,6 тис., кількість яких зменшилася на 16,7 % із 6,7 тис., зокрема:

повернуто та відмовлено у відкритті – 1,4 тис. звернень;

розглянуто по суті на 18,9 % більше звернень – 7,6 тис. (у 2020 році – 6,4 тис.), з яких 61,8 % – справи, їх кількість зменшилася на 3 % – до 4,7 тис. із 4,8 тис.;

ухвалено судових рішень, що підлягають оскарженню, – 6,3 тис.;

– оскаржено до апеляційного господарського суду 2,7 тис. судових рішень, або 42,3 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню;

– змінено, скасовано частково або повністю в апеляційному порядку 271 судові рішення, або 4,3 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню (середній показник по Україні – 4,2 %);

Господарський суд Сумської області:

– надійшло на 5,9 % більше звернень – 4,3 тис. (у 2020 році – 4,1 тис.), з них позовів 46,7 %, або 2 тис., кількість яких збільшилася на 6,9 % із 1,9 тис.;

– розглянуто на 13,2 % більше звернень – 4,4 тис. (у 2020 році – 3,9 тис.), з них позовів 48,1 %, або 2,1 тис., кількість яких збільшилася на 7,6 % із 2 тис., зокрема:

повернуто та відмовлено у відкритті – 414 звернень;

розглянуто по суті на 13,3 % більше звернень – 4 тис. (у 2020 році – 3,6 тис.), з яких 46,9 % – справи, їх кількість збільшилася на 16,8 % – до 1,9 тис. із 1,6 тис.;

ухвалено судових рішень, що підлягають оскарженню, – 3,2 тис.;

– оскаржено до апеляційного господарського суду 1 тис. судових рішень, або 31,1 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню;

– змінено, скасовано частково або повністю в апеляційному порядку 105 судових рішень, або 3,2 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню (середній показник по Україні – 4,2 %);

Господарський суд Черкаської області:

– надійшло на 10,6 % більше звернень – 5,1 тис. (у 2020 році – 4,7 тис.), з них позовів 51,7 %, або 2,7 тис., кількість яких збільшилася на 12,9 % із 2,4 тис.;

– розглянуто на 11,6 % більше звернень – 4,8 тис. (у 2020 році – 4,3 тис.), з них позовів 51,3 %, або 2,5 тис., кількість яких збільшилася на 3,5 % із 2,4 тис., зокрема:

повернуто та відмовлено у відкритті – 369 звернень;

розглянуто по суті на 10,3 % більше звернень – 4,5 тис. (у 2020 році – 4,1 тис.), з яких 49,4 % – справи, їх кількість збільшилася на 4,4 % – до 2,2 тис. із 2,1 тис.;

ухвалено судових рішень, що підлягають оскарженню, – 3,3 тис.;

– оскаржено до апеляційного господарського суду 1,4 тис. судових рішень, або 42 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню;

– змінено, скасовано частково або повністю в апеляційному порядку 187 судових рішень, або 5,7 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню (середній показник по Україні – 4,2 %);

Господарський суд Чернігівської області:

– надійшло на 8 % більше звернень – 3,2 тис. (у 2020 році – 3 тис.), з них позовів 58,7 %, або 1,9 тис., кількість яких збільшилася на 22,9 % із 1,5 тис.;

– розглянуто на 9,8 % більше звернень – 3,2 тис. (у 2020 році – 2,9 тис.), з них позовів 58,4 %, або 1,9 тис., кількість яких збільшилася на 17,8 % із 1,6 тис., зокрема:

повернуто та відмовлено у відкритті – 363 звернення;

розглянуто по суті на 11,5 % більше звернень – 2,8 тис. (у 2020 році – 2,5 тис.), з яких 58,6 % – справи, їх кількість збільшилася на 36,8 % – до 1,7 тис. із 1,2 тис.;

ухвалено судових рішень, що підлягають оскарженню, – 2 тис.;

– оскаржено до апеляційного господарського суду 0,8 тис. судових рішень, або 38,3 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню;

– змінено, скасовано частково або повністю в апеляційному порядку 86 судових рішень, або 4,3 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню (середній показник по Україні – 4,2 %).

Господарський суд міста Києва:

– надійшло на 8,4 % більше звернень – 36 тис. (у 2020 році – 33,2 тис.), з них позовів 63,2 %, або 22,8 тис., кількість яких збільшилася на 5,8 % із 21,5 тис.;

– розглянуто 7,6% більше звернень – 35,3 тис. (у 2020 році – 32,8 тис.), з них позовів 64,9 %, або 22,9 тис., кількість яких збільшилася на 16,5 % із 19,6 тис., зокрема:

повернуто та відмовлено у відкритті – 5,3 тис. звернень;

розглянуто по суті на 3,6 % більше звернень – 29,9 тис. (у 2020 році – 28,9 тис.), з яких 64 % – справи, їх кількість збільшилася на 21,4 % – до 19,2 тис. із 15,8 тис.;

ухвалено судових рішень, що підлягають оскарженню, – 26,2 тис.;

– оскаржено до апеляційного господарського суду 13,7 тис. судових рішень, або 52,3 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню;

– змінено, скасовано частково або повністю в апеляційному порядку 1,4 тис. судових рішень, або 5,5 % від ухвалених судових рішень, що підлягають оскарженню (середній показник по Україні – 4,2 %)

IV. Інформація про роботу Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду

У 2021 році в Касаційному господарському суді, як і в господарських судах першої та апеляційної інстанцій, збільшилася на 24,8 % кількість процесуальних звернень, які перебували на розгляді – до 14,4 тис. із 11,6 тис. у 2020 році.

Побільшало процесуальних звернень, які надійшли на розгляд у касаційному порядку, на 28,6 % (до 12,8 тис. із 10 тис. у 2020 році).

Усі процесуальні звернення, що надійшли, зареєстровано та розподілено між суддями в установленому чинним законодавством порядку з урахуванням спеціалізації, навантаження кожного судді та інших критеріїв.

Із загальної кількості процесуальних звернень, що перебували на розгляді, всього розглянуто в 2021 році майже 12,5 тис., що на 26,7 % більше, ніж у 2020 році

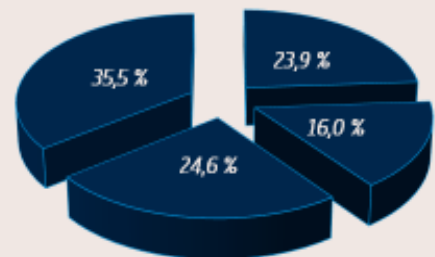
(9,9 тис.), зокрема збільшилася кількість ухвалених кінцевих рішень судовими палатами:

- для розгляду справ про банкрутство – на 69,5 % (до 2,9 тис. із 1,7 тис.);
- для розгляду справ щодо захисту прав інтелектуальної власності, а також пов'язаних з антимонопольним та конкурентним законодавством – на 21,8 % (до 2 тис. із 1,7 тис.);
- для розгляду справ щодо корпоративних спорів, корпоративних прав та цінних паперів – на 42,7 % (до 3,2 тис. із 2,3 тис.);
- для розгляду справ щодо земельних відносин та права власності – на 2,8 % більше, або 4,3 тис.

Показники здійснення правосуддя Касаційним господарським судом у складі Верховного Суду за 2021 рік

У 2021 році Касаційним господарським судом
розглянуто по суті **7573** процесуальних звернення

Судова палата для розгляду справ про банкрутство	1 810
Судова палата для розгляду справ щодо захисту прав інтелектуальної власності, а також пов'язаних з антимонопольним та конкурентним законодавством	1 212
Судова палата для розгляду справ щодо корпоративних спорів, корпоративних прав та цінних паперів	1 861
Судова палата для розгляду справ щодо земельних відносин та права власності	2 690

Протягом 2021 року збільшилася кількість розглянутих справ по суті та закритих провадженням – на 28,8 % (до 7,6 тис. із 5,9 тис. у 2020 році), зокрема побільшало вирішених спорів судовими палатами:

- для розгляду справ про банкрутство – на 57,1 % (до 1,8 тис. із 1,2 тис.);
- для розгляду справ щодо захисту прав інтелектуальної власності, а також пов'язаних з антимонопольним та конкурентним законодавством – на 24,1 % (до 1,2 тис. із 1 тис.);
- для розгляду справ щодо корпоративних спорів, корпоративних прав та цінних паперів – 49,5 % (до 1,9 тис. із 1,3 тис.);
- для розгляду справ щодо земельних відносин та права власності – на 7,4 % (до 2,7 тис. із 2,5 тис.).

Водночас за результатами розгляду справ 69 %, або 5,2 тис. судових рішень ухвалено після слухань у судовому засіданні.

У 2021 році середній рівень навантаження суддів Касаційного господарського суду з урахуванням їх фактичної чисельності становив **401** процесуальне звернення, що перебувало на розгляді у судових палатах:

- для розгляду справ про банкрутство – 420 процесуальних звернень;
- для розгляду справ щодо захисту прав інтелектуальної власності, а також пов'язаних з антимонопольним та конкурентним законодавством – 368 процесуальних звернень;
- для розгляду справ щодо корпоративних спорів, корпоративних прав та цінних паперів – 362 процесуальних звернення;
- для розгляду справ щодо земельних відносин та права власності – 424 процесуальних звернення.

Середні терміни розгляду Касаційним господарським судом у складі Верховного Суду процесуальних звернень у 2021 році (дні)

Середній термін перебування процесуальних звернень на розгляді в Касаційному господарському суді становить **54** дні, зокрема в судових палатах:

- для розгляду справ про банкрутство – 54 дні;
- для розгляду справ щодо захисту прав інтелектуальної власності, а також пов'язаних з антимонопольним та конкурентним законодавством – 29 днів;
- для розгляду справ щодо корпоративних спорів, корпоративних прав та цінних паперів – 44 дні;
- для розгляду справ щодо земельних відносин та права власності – 62 дні.

Ефективність розгляду процесуальних звернень Касаційним господарським судом у складі Верховного Суду в 2021 році (співвідношення кількості розглянутих звернень до тих, що надійшли на розгляд, %)

У Касаційному господарському суді у 2021 році ефективність здійснення судочинства становить 97,6 %, зокрема в судових палатах:

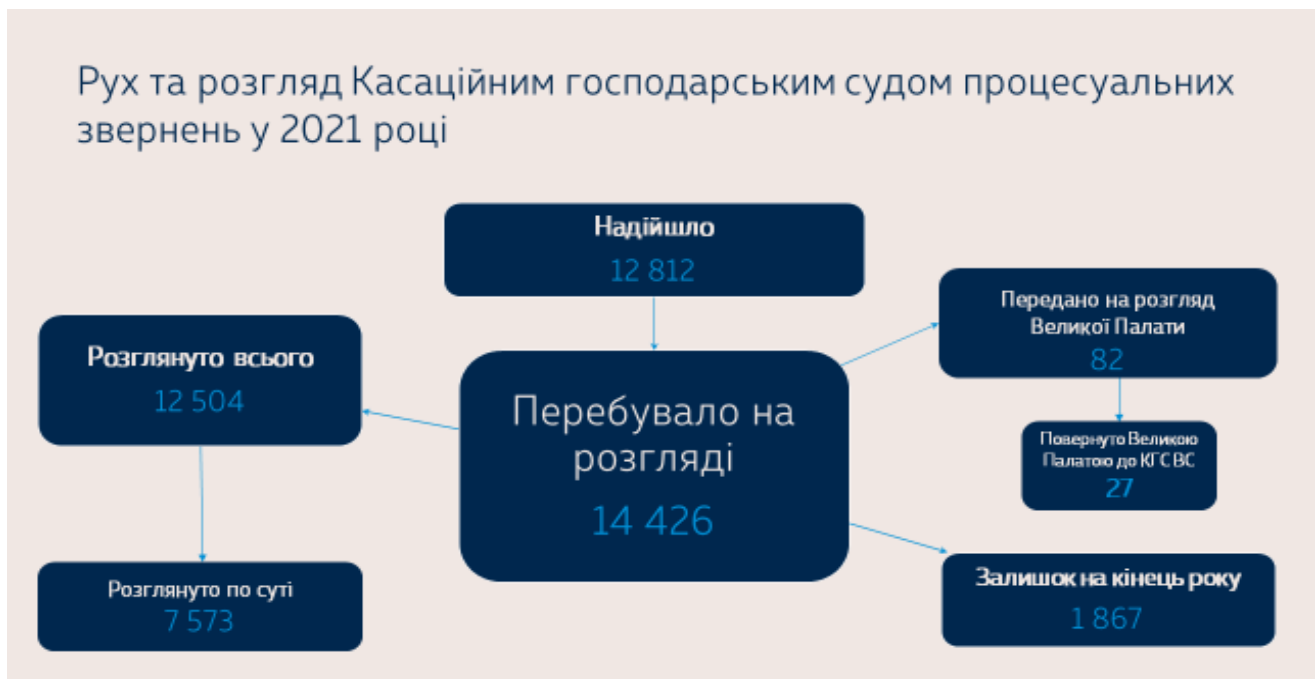
- для розгляду справ про банкрутство – 99,7 %;
- для розгляду справ щодо захисту прав інтелектуальної власності, а також пов'язаних з антимонопольним та конкурентним законодавством – 100,7 %;
- для розгляду справ щодо корпоративних спорів, корпоративних прав та цінних паперів – 97,2 %;
- для розгляду справ щодо земельних відносин та права власності – 98,4 %.

Ці показники є досить високими та свідчать про раціональне планування і розподіл ресурсів для своєчасного розгляду судових справ.

У 2021 році порівняно з попереднім періодом збільшилася кількість розглянутих справ у касаційному порядку за основними категоріями:

- на 16,2 % – до 3,2 тис. із 2, 8 тис. справ майнового характеру щодо виконання договорів та про укладення, зміну, розірвання договорів та визнання їх недійсними;
- на 72,6 % – до 587 із 340 справ щодо захисту права власності;
- на 36,3 % – до 469 із 344 справ з корпоративних відносин;
- на 25,7 % – до 1,1 тис. із 0,9 тис. справ, пов'язаних з банкрутством;
- на 22,4 % – до 0,8 тис. із 0,6 тис. справ із земельних відносин;
- удвічі збільшилася (на 104 %) – до 153 із 75 справ щодо захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності;
- на 28,2 % – до 150 із 117 справ у категорії «Інші спори».

Водночас протягом 2021 року в касаційному порядку:

- залишено без руху 4,2 тис. процесуальних звернень, або 33 % від тих, які надійшли, що на 36 % більше, ніж у 2020 році (3,1 тис.);
- повернуто та відмовлено у відкритті касаційного провадження – 4,9 тис. процесуальних звернень, або 38,5 % від тих, що надійшли, що на 23,6 % більше, ніж у 2020 році (4 тис.).

Переважно відмови у відкритті касаційного провадження здійснювалися на таких підставах:

- Верховний Суд вже виклав у своїй постанові висновок щодо питання правильного застосування норми права, порушеного в касаційній скарзі;
- правильне застосування норми права є очевидним тощо;
- залишок нерозглянутих процесуальних звернень на кінець 2021 року становить майже 1,9 тис., або 14,6 % від тих, що надійшли.

За результатами судового розгляду в **1,8 тис.** справ судові рішення судів нижчих інстанцій скасовано, змінено повністю або частково, що становить **23,5 %** від розглянутих справ.

При цьому **1 тис.** судових рішень апеляційних судів, або **13,4 %** від розглянутих по суті (7,6 тис.), скасовано і передано на новий розгляд до господарських судів у зв'язку з порушеннями норм матеріального та процесуального права, які унеможливають встановлення фактичних обставин справи, що мають значення для правильного вирішення спору.

Підстави скасування Касаційним господарським судом рішень судів першої та апеляційної інстанцій з направленням справ на новий розгляд

- ✓ *Неповно або неналежно дослідити докази, обставини справи*
- ✓ *Не дослідити зібрані у справі докази, що призвело до постановлення необґрунтованого рішення*
- ✓ *Не встановили обставин, що мають суттєве значення для справи*
- ✓ *Не врахували висновків суду касаційної інстанції, у зв'язку з якими скасовано судові рішення*
- ✓ *Ухвалювали рішення без урахування висновків щодо застосування норми права у подібних правовідносинах, викладених у постановках ВП ВС*
- ✓ *Розглядали справи за відсутності будь-кого з учасників справи, не повідомлених належним чином про дату, час і місце судового засідання*
- ✓ *Ухвалювали рішення про права, інтереси та (або) обов'язки осіб, які не були залучені до участі у справі*

Підставами для скасування Касаційним господарським судом рішень судів першої та апеляційної інстанцій з направленням справ на новий розгляд були:

- неповно або неналежно досліджено докази, обставини справи;
- не досліджено зібрані у справі докази, що призвели до постановлення необґрунтованого рішення;
- не встановлено обставин, що мають суттєве значення для справи;
- не враховано висновків суду касаційної інстанції, у зв'язку з якими скасовано судові рішення;
- ухвалено рішення без урахування висновків щодо застосування норми права у подібних правовідносинах, викладених у постановах Великої Палати Верховного Суду;
- справу розглянуто за відсутності будь-кого з учасників справи, не повідомлених належним чином про дату, час і місце судового засідання;
- ухвалено рішення про права, інтереси та (або) обов'язки осіб, які не були залучені до участі у справі.

Крім того, **0,2 тис.** судових рішень апеляційних судів скасовано з прийняттям Касаційним господарським судом нового рішення у справі, що становить **2,9 %** від розглянутих судових справ у касаційному порядку.

Підстави скасування Касаційним господарським судом рішень судів першої та апеляційної інстанцій з прийняттям нового рішення

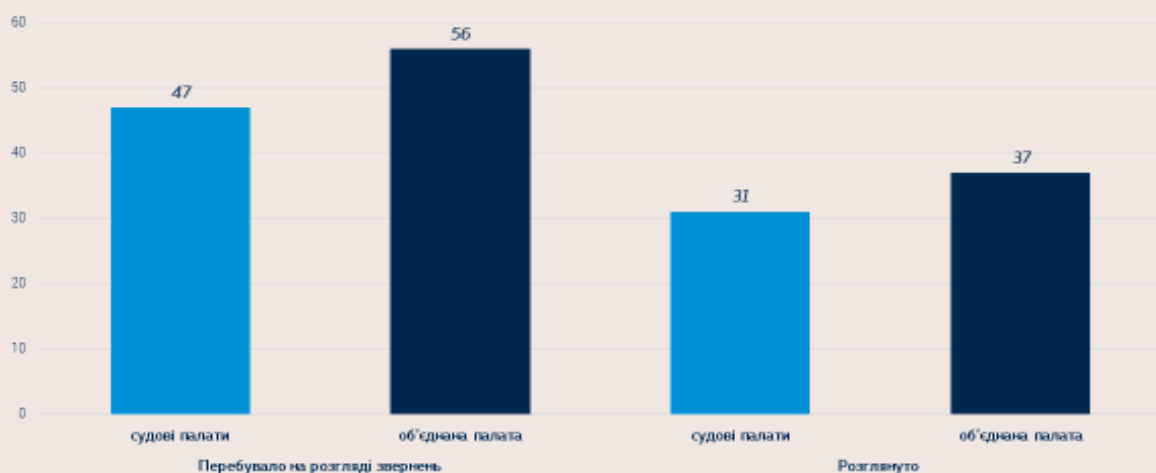
- ✓ *Прийняття рішення судом апеляційної інстанції без урахування висновку Верховного Суду у подібних правовідносинах*
- ✓ *Неправильне застосування норм матеріального права, зокрема неправильне тлумачення закону, або застосування закону, який не підлягав застосуванню*
- ✓ *Порушення норм процесуального права, що призвело до ухвалення незаконного рішення*

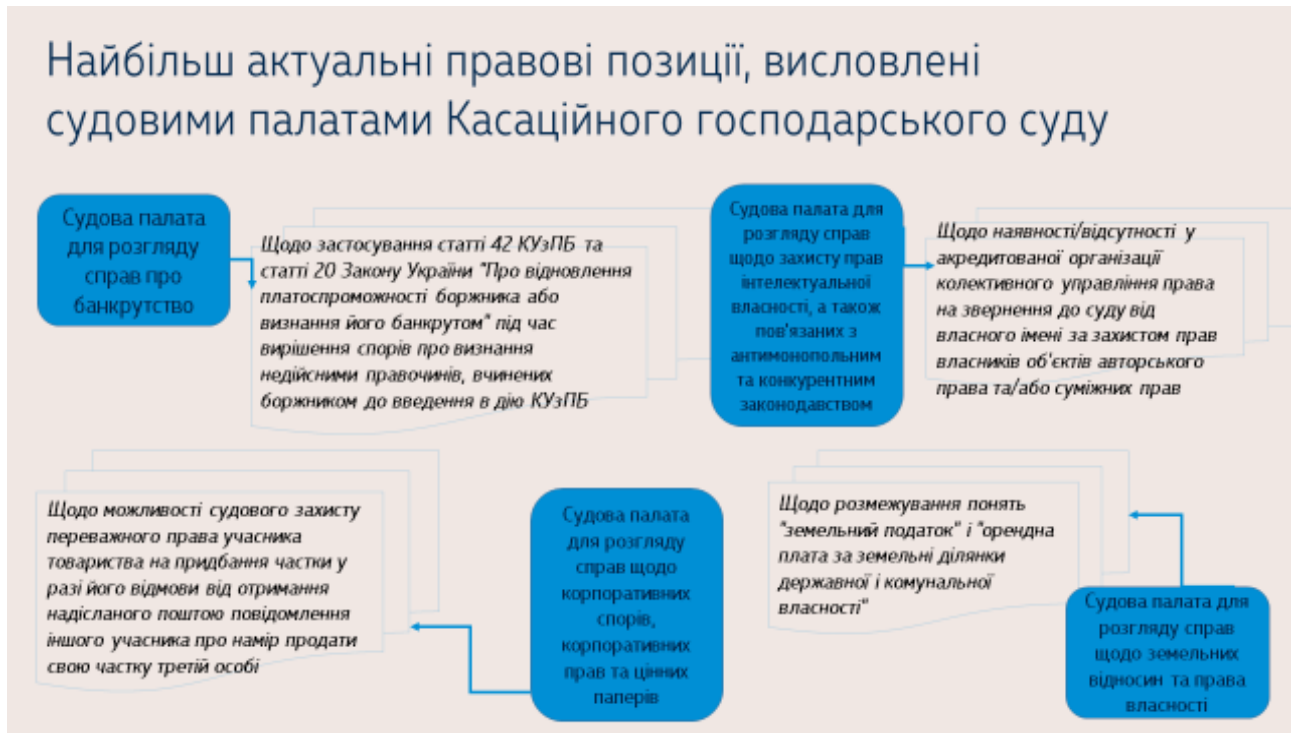
Підставами для скасування Касаційним господарським судом рішень судів першої та апеляційної інстанцій з прийняттям нового рішення були:

- прийняття рішення судом апеляційної інстанції без урахування висновку Верховного Суду в подібних правовідносинах;
- неправильне застосування норм матеріального права, зокрема неправильне тлумачення закону, або застосування закону, який не підлягав застосуванню;
- порушення норм процесуального права, що призвело до ухвалення незаконного рішення.

Передача Касаційним господарським судом на розгляд об'єднаної палати та судових палат процесуальних звернень у 2021 році

З метою забезпечення сталості та єдності судової практики у порядку та спосіб, визначені процесуальним законом, на розгляді судових палат у повному складі суддів та об'єднаної палати Касаційного господарського суду перебувало 103 справи (56 справ – на розгляді об'єднаної палати та 47 справ – на розгляді судових палат у повному складі суддів), з яких розглянуто по суті 68 справ (37 – об'єднаною палатою та 31 – судовими палатами у повному складі суддів).

Найбільш актуальними для правничої спільноти в 2021 році були правові позиції, висловлені судовими палатами у повному складі суддів щодо:

застосування статті 42 Кодексу України з питань банкрутства та статті 20 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» під час вирішення спорів про визнання недійсними правочинів, вчинених боржником до введення в дію Кодексу України з питань банкрутства (**судова палата для розгляду справ про банкрутство**);

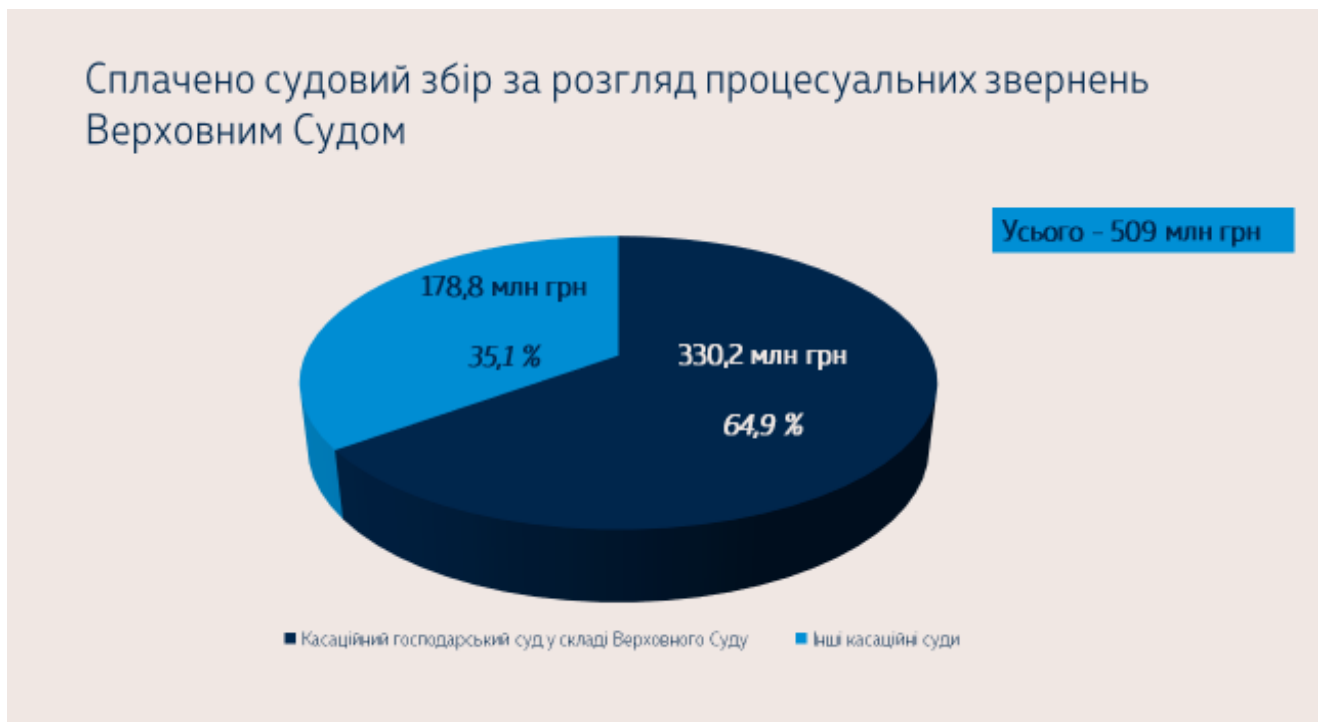
наявності/відсутності в акредитованій організації колективного управління права на звернення до суду від власного імені за захистом прав власників об'єктів авторського права та/або суміжних прав (**судова палата для розгляду справ щодо захисту прав інтелектуальної власності, а також пов'язаних з антимонопольним та конкурентним законодавством**);

можливості судового захисту переважного права учасника товариства на придбання частки у разі його відмови від отримання надісланого поштою повідомлення іншого учасника про намір продати свою частку третій особі (**судова палата для розгляду справ щодо корпоративних спорів, корпоративних прав та цінних паперів**);

розмежування понять «земельний податок» і «орендна плата за земельні ділянки державної і комунальної власності» (судова палата для розгляду справ щодо земельних відносин).

До Великої Палати Верховного Суду протягом 2021 року передано Касаційним господарським судом для розгляду 82 справи та розглянуто 43.

За звітний період до спеціального фонду Державного бюджету України за розгляд справ Верховним Судом надійшло 509 млн грн (на 16 % більше порівняно

із 439,1 млн грн у 2020 році), з яких за розгляд справ Касаційним господарським судом – 330,2 млн грн, що більше на 20,9 %, ніж у 2020 році (273,2 млн грн), та становить майже 64,9 % від загальної суми.

V. Статистичний аналіз розгляду справ судами господарської юрисдикції у 2018–2021 роках за основними категоріями

Оперативний та якісний розгляд господарських справ забезпечує захист порушених прав і охоронюваних законом інтересів суб'єктів господарювання, сприяє запобіганню правопорушенням у сфері господарських відносин та впливає на економічний розвиток держави.

Основною специфікою вирішення господарських спорів є можливість безпосереднього застосування суддями не лише правових, а й економічних, технічних знань завдяки запровадженню спеціалізації з розгляду справ у господарських судах.

Результати вирішення господарських конфліктів істотно позначаються на економічному стані учасників господарських відносин та держави, сприяють соціальному захисту населення, зокрема створенню та збереженню робочих місць, своєчасної виплати заробітної плати тощо.

Загальна характеристика розгляду справ господарськими судами у 2018–2021 роках за основними категоріями

Упродовж 2018–2021 років було розглянуто:

– **місцевими господарськими судами** – 303,2 тис. справ з вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності, з яких задоволено повністю або частково майже 59,9 %, або 181,5 тис. позовних вимог;

– апеляційними господарськими судами – 78,3 тис. справ, скасовано 17,3 тис. судових рішень, ухвалених судами першої інстанції, або 22,1 % від розглянутих в апеляційному порядку;

– Касаційним господарським судом у складі Верховного Суду – 30,8 тис. справ, скасовано 7,3 тис. судових рішень, ухвалених судами апеляційної інстанції, або 23,7 % від розглянутих у касаційному порядку.

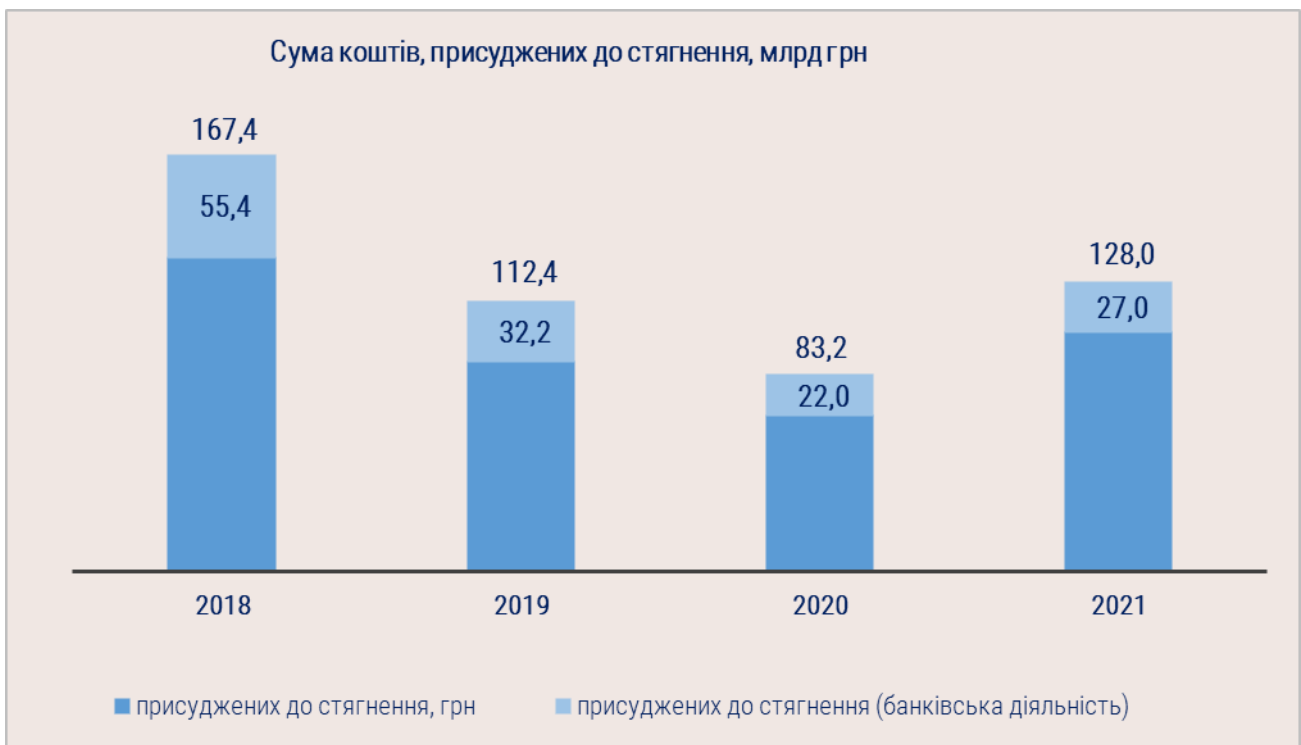

Щороку завдяки оперативному та якісному розгляду господарських справ зменшуються строки фінансово-економічної невизначеності учасників господарських спорів, тяганина з поверненням до господарського обороту значних коштів

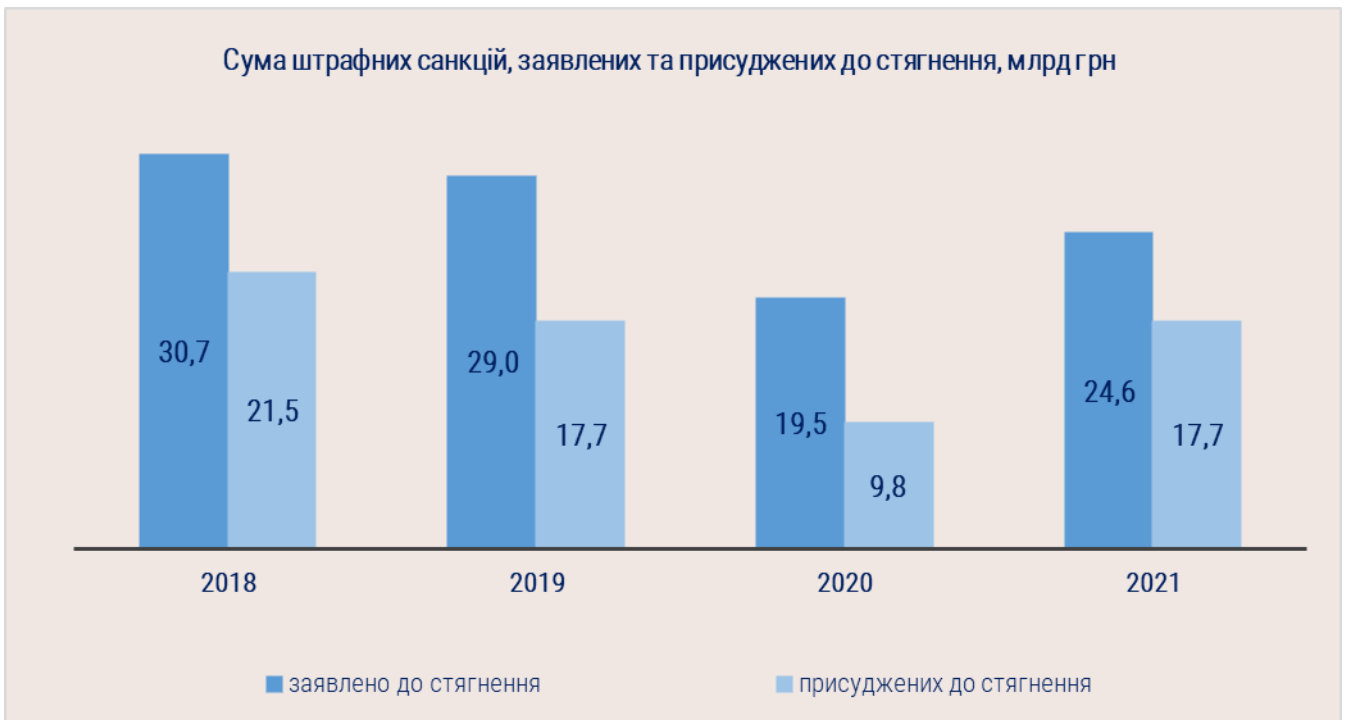
і матеріальних цінностей, що є вкрай важливим для господарюючих суб'єктів та економіки держави в цілому.

За результатами розгляду 181,5 тис. справ, або 59,9% від розглянутих, позовні вимоги задоволено повністю або частково.

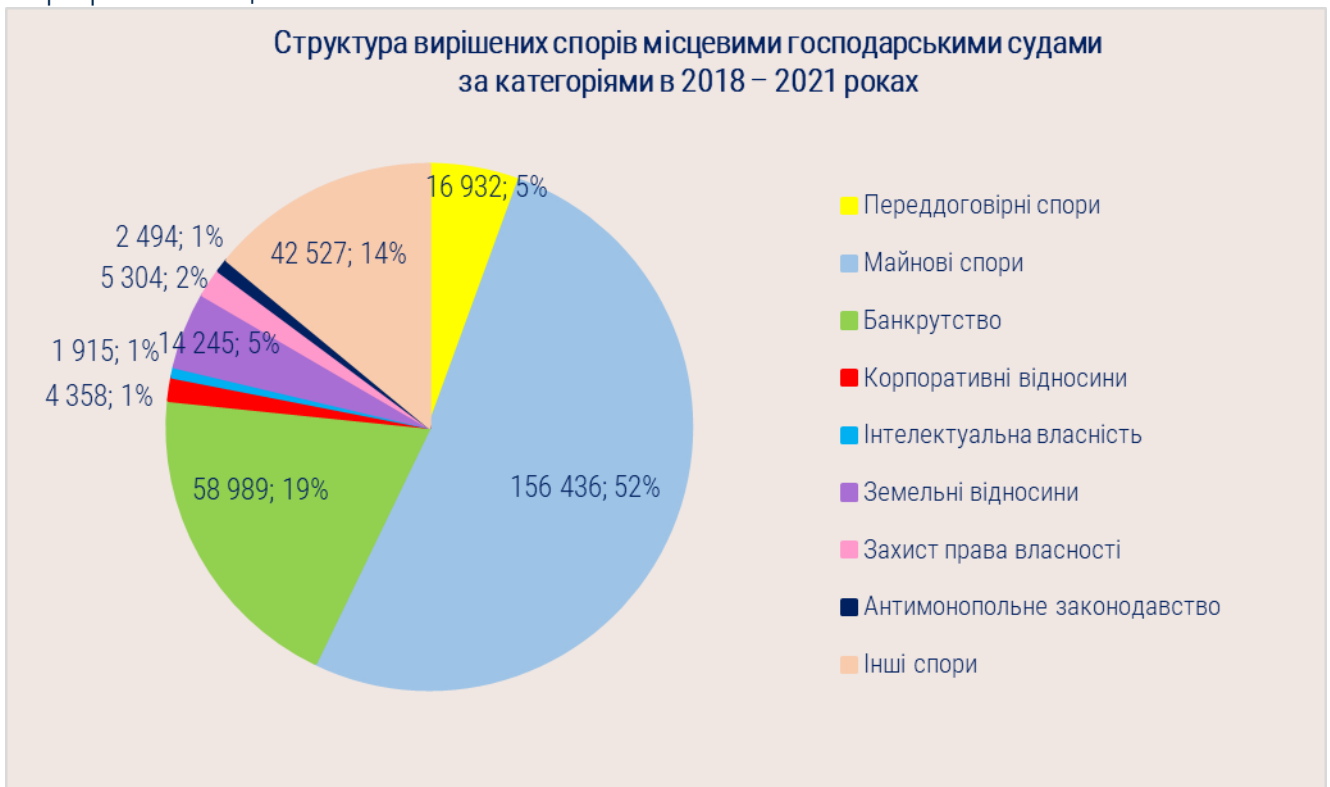
Загальна **сума заявлених позовних вимог до судів першої інстанції** – 1 трлн 250 млрд грн, **присуджено до стягнення** – 491 млрд грн, або 39,3%.

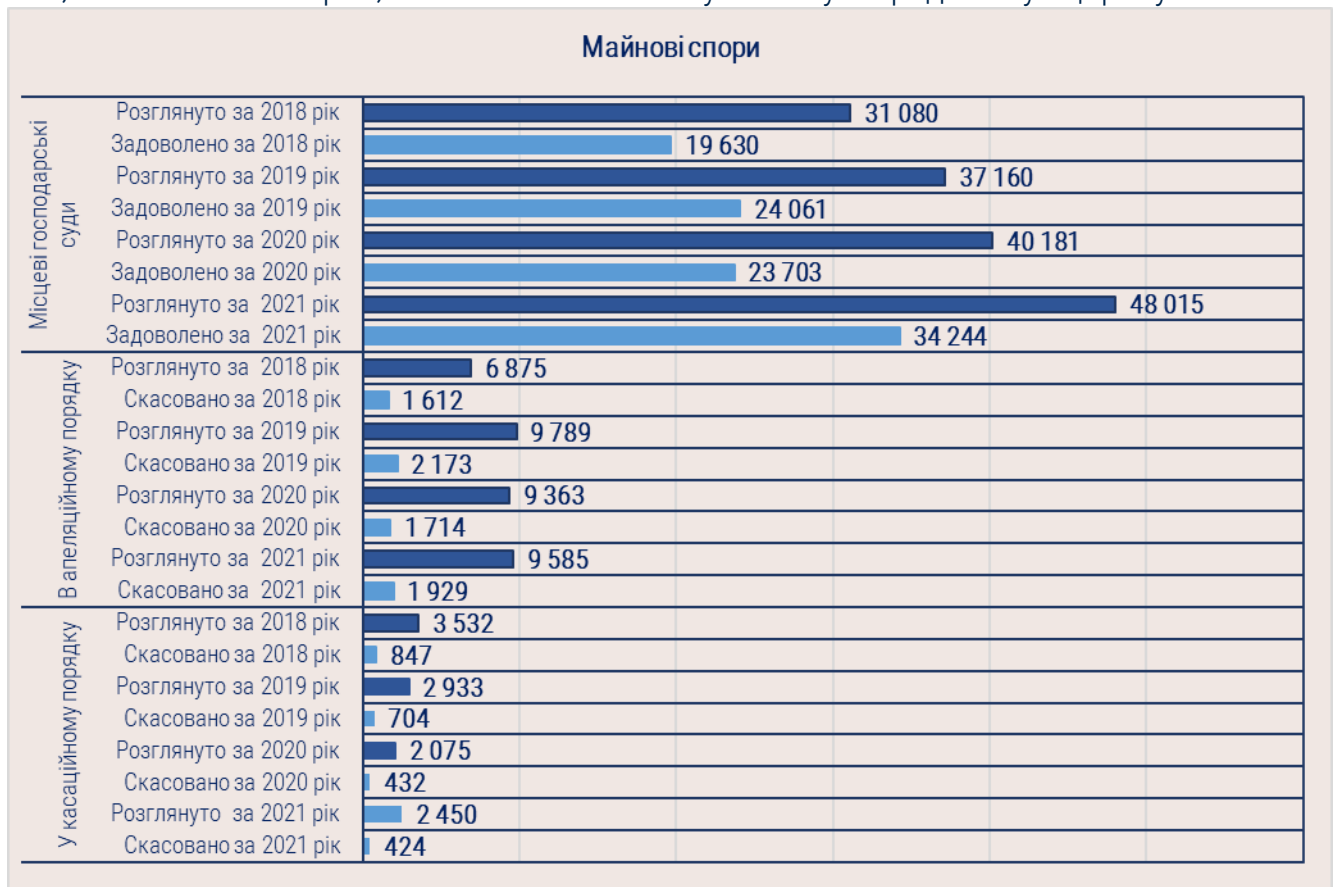
Суттєвим механізмом впливу на упорядкування господарських відносин, спонукання їх суб'єктів добросовісно виконувати договірні зобов'язання є застосування в судовому порядку штрафних санкцій.

Упродовж періоду, що аналізується, у 52,8 тис. справ, або 17,4 % від розглянутих у судах першої інстанції заявлено штрафних санкцій на суму 103,9 млрд грн та присуджено до стягнення 66,7 млрд грн, або 64,2 % від заявлених штрафних санкцій.

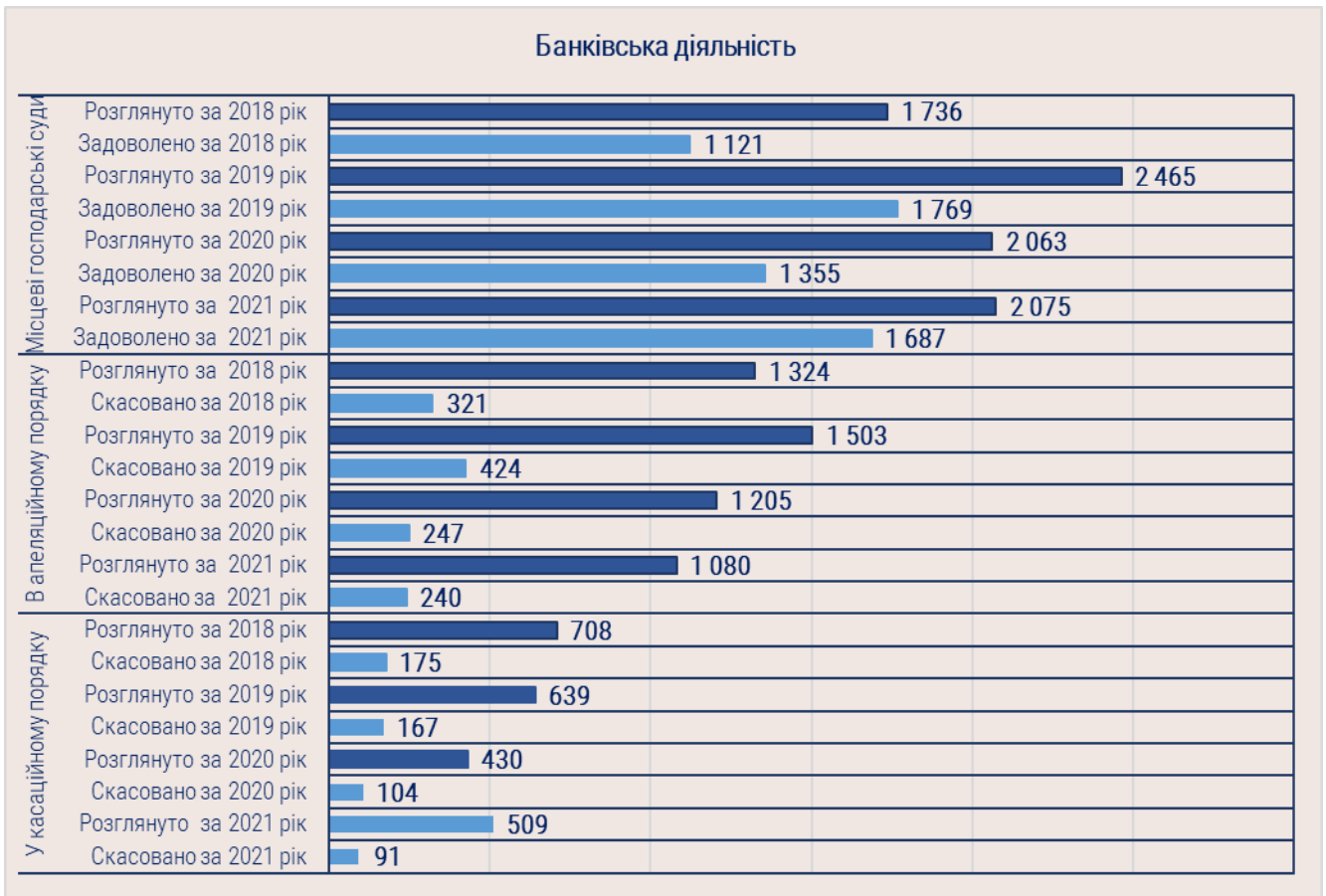
Традиційно найбільше – 52 % – розглянуто справ з майнових спорів, що виникають при виконанні господарських договорів та з інших підстав, або в абсолютних числах упродовж 2018–2021 років суди першої інстанції розглянули 156,4 тис. таких справ, їх кількість збільшується у середньому щороку на 15 %.

Зокрема, це справи, пов'язані з розрахунками за поставлену продукцію, товари, послуги; договорами перевезення, підряду, в тому числі будівельного; орендними, лізинговими правовідносинами; договорами з банківської діяльності, страхування, обігу цінних паперів; із застосуванням природоохоронного законодавства тощо, тобто тих, які стосуються усіх сфер економіки та розгляд яких сприяє упорядкуванню господарських правовідносин.

За результатами їх розгляду в 65 % справ (101,6 тис.) прийнято судові рішення, якими позовні вимоги визнано обґрунтованими повністю або частково.

При цьому серед розглянутих судами справ незначну кількість – 2,8 % (8,3 тис.), щорічно близько 2 тис. становлять майнові спори, що виникають з банківської діяльності, переважно з кредитних відносин. Суми заборгованості з них – 42,7 % від загальних сум позовних вимог, або 0,5 трлн грн, з яких присуджено до стягнення – 25,6 %, або 136,5 млрд грн, тоді як, скажімо, ще у 2017 році їх кількість становила 6 % від розглянутих загалом судами справ, або 5 тис., а присуджувалося до стягнення 54 % від заявлених коштів. Також з'явилася тенденція до зменшення заявлених коштів позивачами банківської сфери за фактично стабільного позовного звернення до господарських судів, що пояснює зменшення загальної суми заявлених позовних вимог.

Належний та своєчасний розгляд господарськими судами таких справ позитивно впливає на ситуацію у фінансово-банківському секторі економіки, в якому здебільшого зберігаються вагомі ризики, пов'язані з високим рівнем прострочених кредитів, недостатньою платоспроможністю вітчизняних підприємств та інших позичальників.

Криза у банківській сфері (2019–2020 роки), банкрутство значної кількості банків, зміна законодавства, зменшення коштів для кредитування суб'єктів господарських відносин вплинули на їх оборотні кошти, що пояснює, зокрема, зменшення суми позовних вимог, заявлених до стягнення у судовому порядку за іншими категоріями справ.

За результатами **апеляційного перегляду** судових рішень, прийнятих зі спорів, що виникають з банківської діяльності, у 2018–2021 роках скасовано 1,2 тис. судових рішень, або 24,1 % від розглянутих апеляційними господарськими судами, в **касаційному порядку** – 0,5 тис. судових рішень, або 23,5 % від розглянутих касаційних скарг цієї категорії.

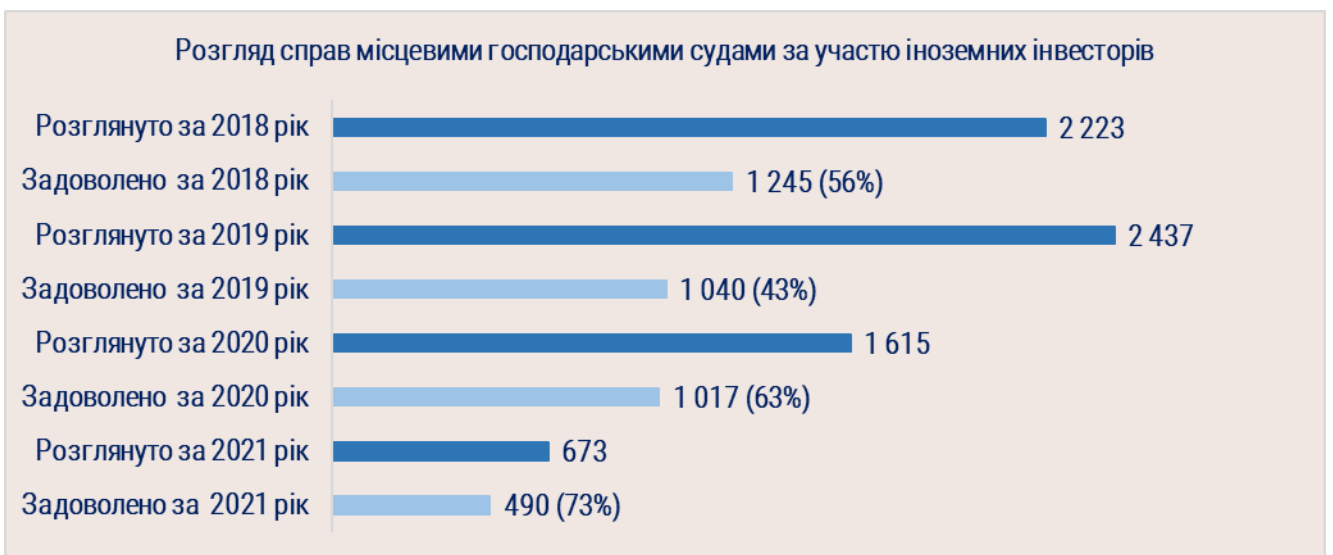
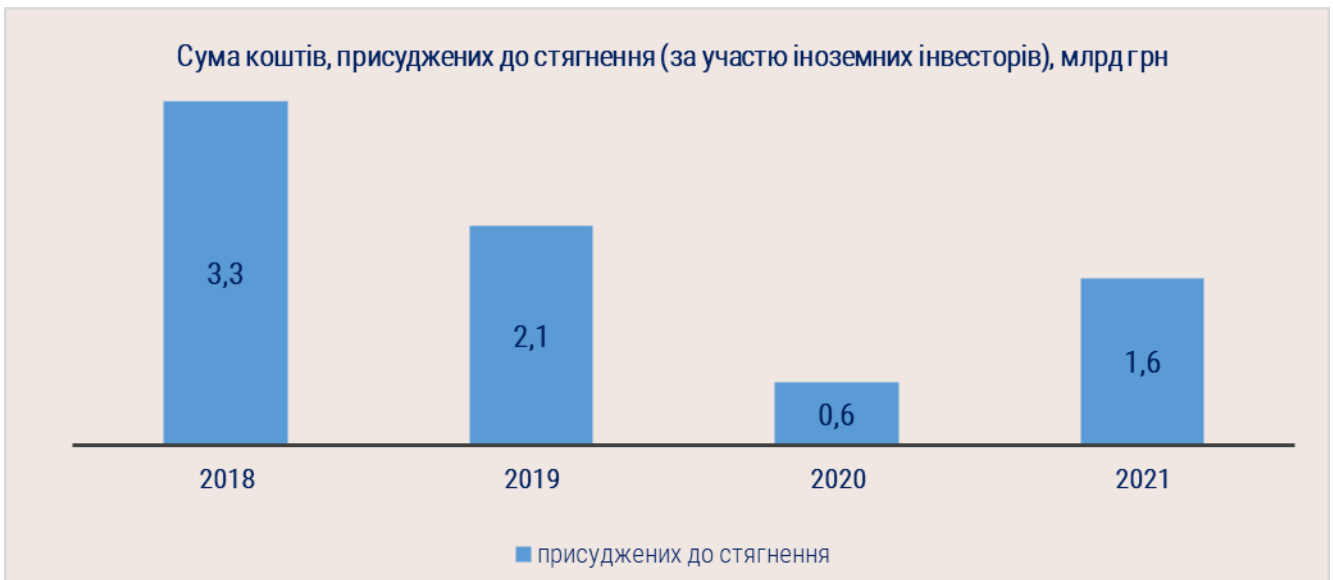
Також у 2018–2021 роках суди вищого рівня скасували:

– 5,5 тис. судових рішень з майнових спорів, або 20,9 % від розглянутих **апеляційних скарг** (35,6 тис. розглянуто);

– 2,4 тис. судових рішень з майнових спорів, або 21,2 % від розглянутих у **касаційному порядку** (майже 11 тис.);

Упродовж 2018–2021 років **судами першої інстанції** було розглянуто 7 тис. справ **за участю іноземних інвесторів**, заявлено до стягнення 47,7 млрд грн. За результатами розгляду 3,8 тис. справ, або 54,6 % від розглянутих, позовні вимоги задоволено повністю або частково та присуджено до стягнення 7,9 млрд грн, або 16,5 % від суми заявлених коштів, зокрема:

- у 2018 році розглянуто 2,2 тис. справ, з яких позовні вимоги задоволено у 56 %, або у 1,2 тис. справах й присуджено до стягнення 3,3 млрд грн;
- у 2019 році розглянуто 2,4 тис. справ (на 8,9 % більше), з яких позовні вимоги задоволено у 43, % або в 1 тис. справ й присуджено до стягнення 2,1 млрд грн;
- у 2020 році розглянуто 1,6 тис. справ, з яких позовні вимоги задоволено у 63 %, або в 1 тис. справ й присуджено до стягнення 0,6 млрд грн;
- у 2021 році розглянуто 0,7 тис. справ, з яких позовні вимоги задоволено у 73 %, або в 0,5 тис. справ й присуджено до стягнення 1,6 млрд грн.

Із розглянутих загалом господарських справ **місцевими господарськими судами** 5 %, або 16,9 тис. справ пов'язані зі спорами, що виникають при укладенні,

зміні, розірванні господарських договорів, визнанні їх недійсними. За результатами розгляду справ цієї категорії 35,8 % позовних вимог задоволено повністю або частково.

У 2018–2021 роках скасовано:

– 1,6 тис. судових рішень у справах, пов'язаних зі спорами, що виникають при укладенні, зміні, розірванні господарських договорів, визнанні їх недійсними, або 19,8 % від розглянутих **апеляційних** скарг (8,1 тис. розглянуто);

– 1,1 тис. судових рішень у справах, пов'язаних зі спорами, що виникають при укладенні, зміні, розірванні господарських договорів, визнанні їх недійсними, або 24,6 % від розглянутих в **касаційному** порядку (майже 4,3 тис. розглянуто).

Одним з основних механізмів захисту суб'єктів господарського обороту від неефективної діяльності його учасників є розгляд господарськими судами справ про банкрутство.

Значну частину розглянутих справ господарськими судами – 19 %, або 59 тис. – становлять справи про банкрутство. При цьому 7,9 % з них (майже 4,4 тис.), або 1,5 % від розглянутих загалом справ судами **першої інстанції** становлять закінчені провадженням справи з розгляду заяв про порушення справи про банкрутство.

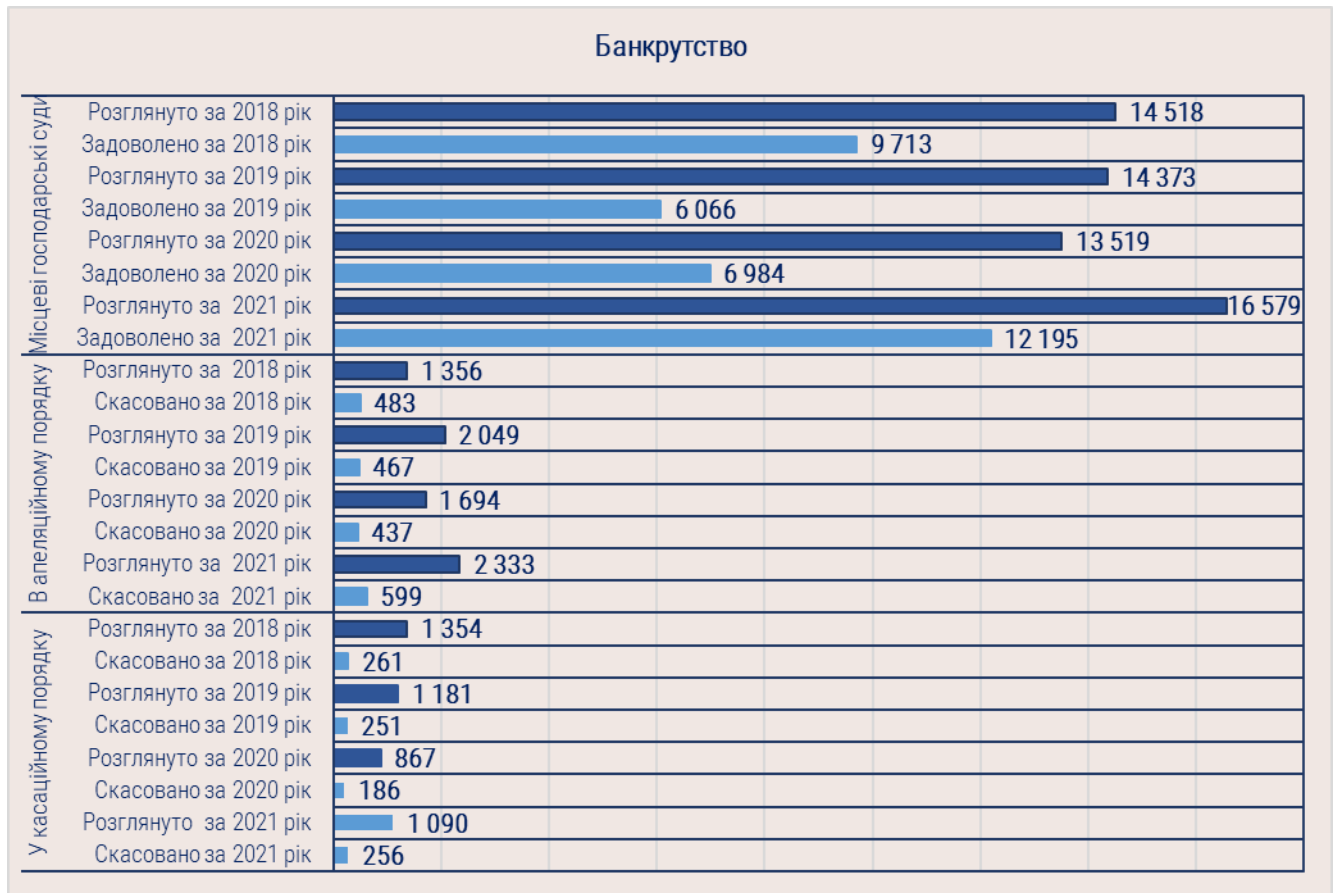
Сума грошових вимог кредиторів, визнаних судом у справах про банкрутство, – майже 0,7 трлн грн.

Справи про банкрутство вважаються одними з найскладніших у судовій практиці, враховуючи тривалість розгляду, наявність значної кількості зацікавлених сторін і складність нормативного регулювання цієї сфери.

У 2018–2021 роках скасовано:

– 2 тис. судових рішень у справах про банкрутство, або 26,7 % від розглянутих **апеляційних** скарг (7,4 тис. розглянуто);

– 1 тис. судових рішень у справах про банкрутство, або 21,2 % від розглянутих у **касаційному** порядку (майже 4,5 тис. розглянуто).

У періоді, що аналізується, 4,4 тис. справ, або 1 % серед розглянутих судами **першої інстанції** становлять справи зі спорів між господарським товариством та його учасником, що виникають з корпоративних відносин, кількість яких збільшується щорічно, зокрема у 2021 році – на 40,6 %. За результатами прийнятих рішень у цих справах суди задовольнили повністю або частково позовні вимоги у 1,8 тис. справ, або 40,3 %.

За 2018–2021 роки скасовано:

- 0,6 тис. судових рішень у справах з корпоративних відносин, або 22,7 % від розглянутих **апеляційних** скарг (близько 2,8 тис. розглянуто);
- 0,4 тис. судових рішень у справах з корпоративних відносин, або 28,4 % від розглянутих у **касаційному** порядку (понад 1,6 тис. розглянуто).

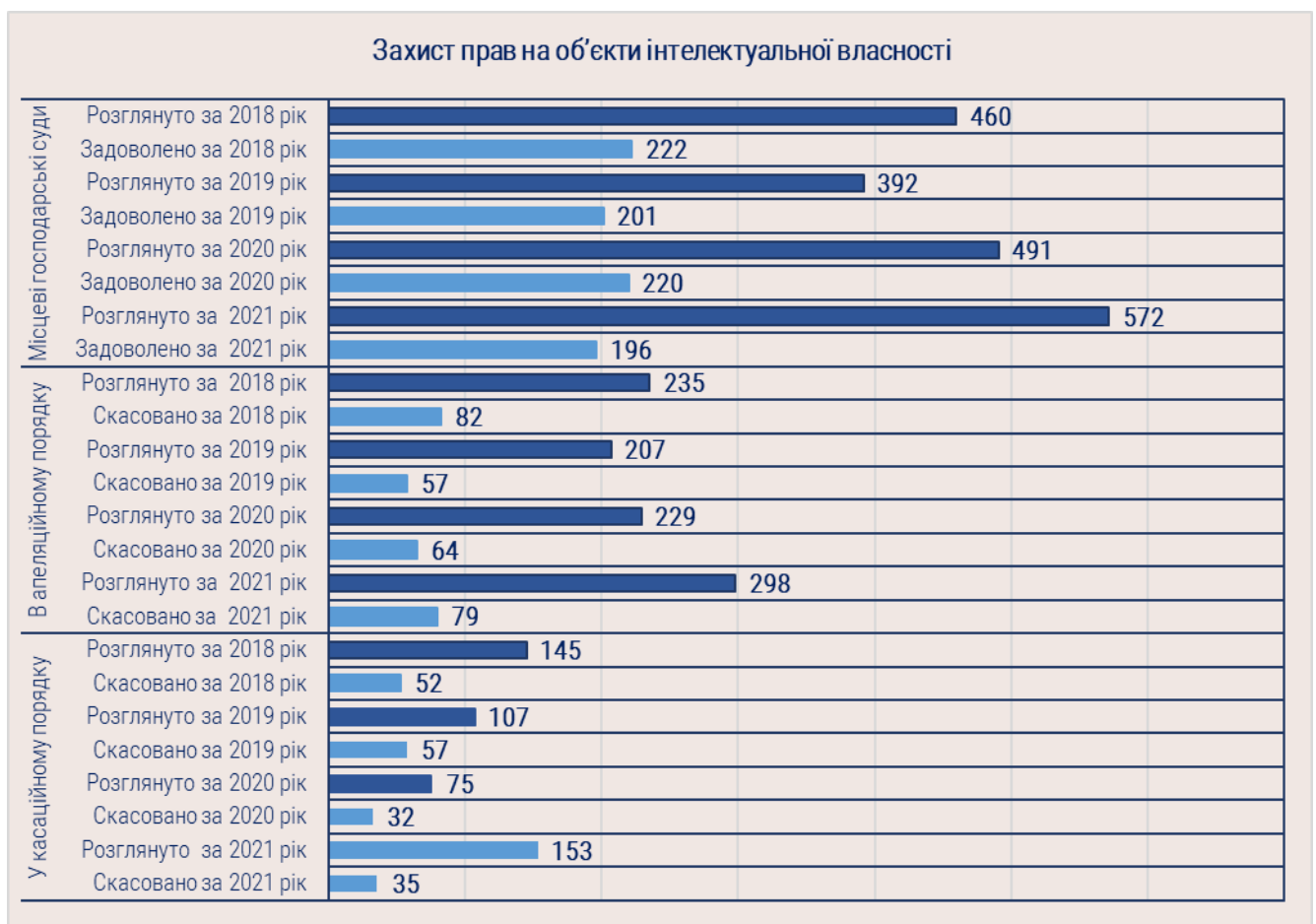
Незначну кількість з розглянутих – 1 %, або 1,9 тис.– становлять справи зі спорів, пов'язаних із захистом прав на об'єкти інтелектуальної власності, кількість яких збільшується останніми роками, зокрема у 2021 році – майже на 16,5 %.

Господарські суди першої інстанції позовні вимоги у 0,8 тис. справ, або 44 % у зазначеній категорії визнали обґрунтованими.

За результатами апеляційного та касаційного перегляду скасовано в 2018–2021 роках:

- 0,3 тис. судових рішень, або 29,1 % від розглянутих апеляційних скарг (близько 1 тис. розглянуто);

- 0,2 тис. судових рішень, або 36,7 % від розглянутих в касаційному порядку (близько 0,5 тис.).

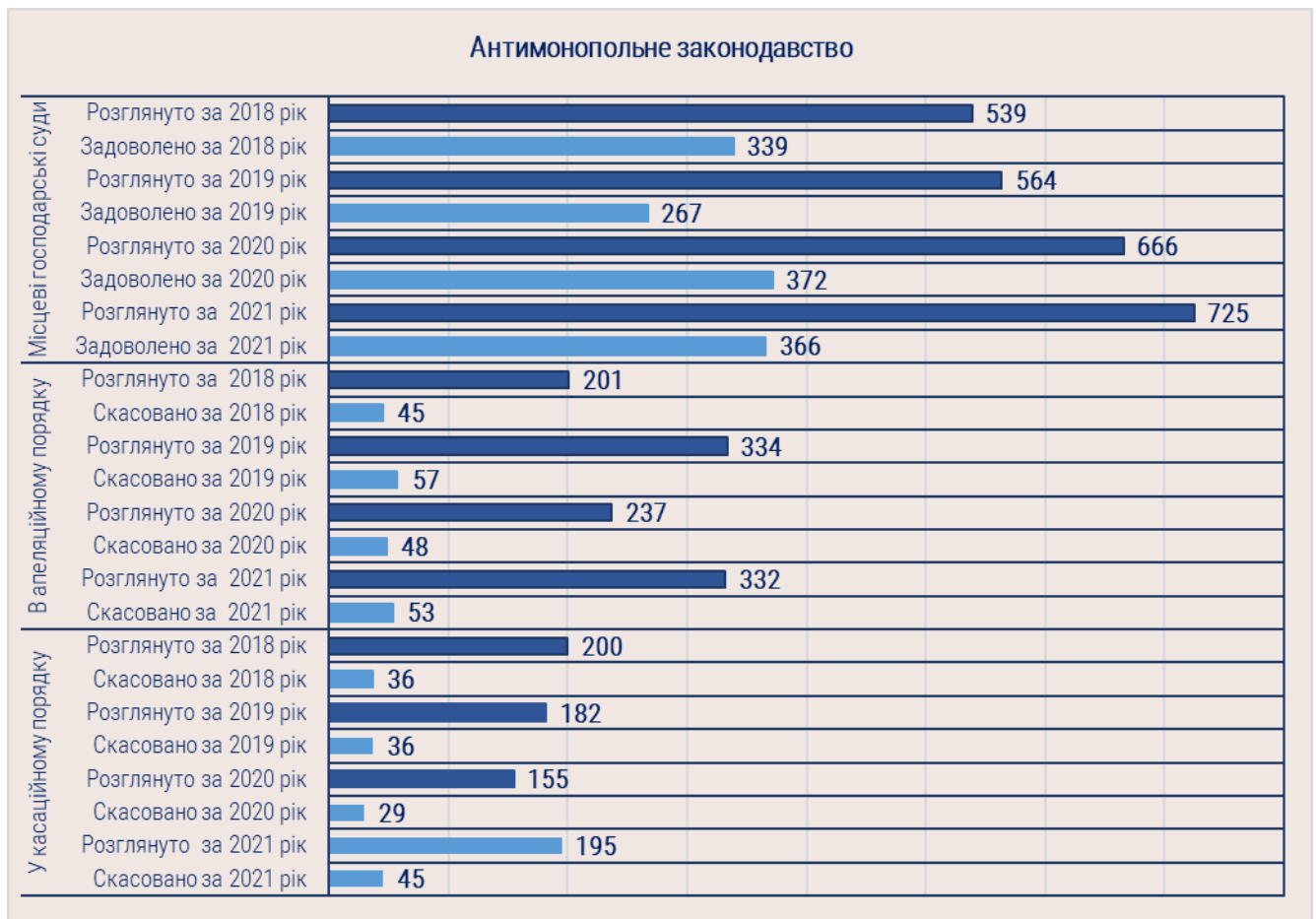

Протягом періоду, що аналізується, господарські суди **першої інстанції** розглянули 2,5 тис. справ із застосуванням антимонопольного законодавства, з яких задоволено 53,9 %, або 1,3 тис.

За результатами апеляційного та касаційного перегляду справ із застосуванням антимонопольного законодавства у 2018–2021 роках скасовано:

– 0,2 тис. судових рішень, або 18,4 % від розглянутих апеляційних скарг (понад 1,1 тис.);

– 0,1 тис. судових рішень, або 19,9 % від розглянутих у **касаційному** порядку (понад 0,7 тис.).

У сегменті розглянутих справ господарськими судами **першої інстанції** за період, що аналізується, 5 %, або 14,3 тис. – справи зі спорів, що виникають із земельних відносин.

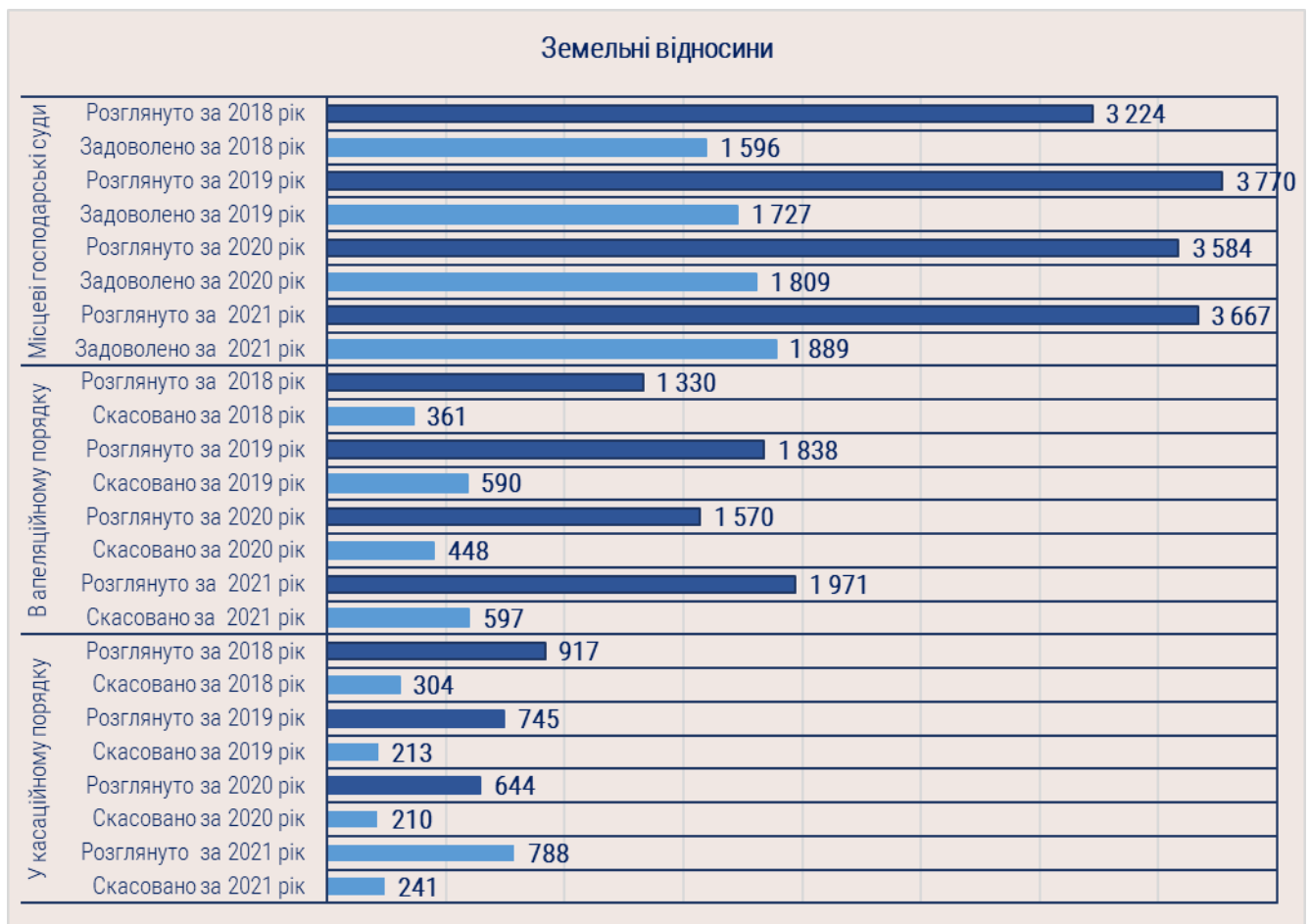
За результатами їх розгляду позовні вимоги у 7 тис. справ, або 49,3 % були задоволені повністю або частково.

За результатами апеляційного та касаційного перегляду у 2018–2021 роках скасовано:

- 2 тис. судових рішень, або 29,8 % від розглянутих апеляційних скарг (близько 6,7 тис. розглянуто);

- 1 тис. судових рішень, або 31,3 % від розглянутих у касаційному порядку (близько 3,1 тис.).

Позови у спорах, пов'язаних із земельними відносинами, здебільшого були ініційовані прокурорами, органами державної влади та місцевого самоврядування, а також суб'єктами господарювання різних форм власності.

Із розглянутих справ господарськими судами **першої інстанції** за період, що аналізується, 2 %, або 5,3 тис. – справи зі спорів щодо захисту права власності.

За результатами їх розгляду позовні вимоги у 2,3 тис. справах, у 42,8 % були задоволені повністю або частково.

За результатами апеляційного та касаційного перегляду в 2018–2021 роках скасовано:

- 0,7 тис. судових рішень, або 26,4 % від розглянутих апеляційних скарг (понад 2,6 тис. розглянуто);

- 0,4 тис. судових рішень, або 25,5 % від розглянутих в **касаційному** порядку (понад 1,7 тис.).

Статистичний аналіз розглянутих господарськими судами справ у 2018 році

У 2018 році місцеві господарські суди розглянули 63,2 тис. справ:

- сума заявлених позовних вимог – 447,5 млрд грн, з яких присуджено до стягнення 167,4 млрд грн, або 37,4 %;
- у 12 тис. справ, або 19 % від розглянутих заявлено штрафних санкцій на суму 30,7 млрд грн та присуджено до стягнення 21,5 млрд грн, або 70 % від заявлених;
- у 2,2 тис. справ за участю іноземних інвесторів заявлено до стягнення 10,6 млрд грн, присуджено – 3,3 млрд грн.

Апеляційні господарські суди розглянули 17 тис. справ та скасували 4 тис. судових рішень, ухвалених судами першої інстанції, або 22,4 % від розглянутих в апеляційному порядку.

Касаційний господарський суд у складі Верховного Суду розглянув 9,8 тис. справ та скасував 2,4 тис. судових рішень, ухвалених судами апеляційної інстанції, або 24,2 % від розглянутих у касаційному порядку.

За категоріями справ:

у спорах майнового характеру:

- місцеві господарські суди розглянули 31,1 тис. справ, з яких задовольнили 19,6 тис., або 63 % від розглянутих, та присудили до стягнення близько 150 млрд грн;
- в апеляційному порядку розглянуто 6,9 тис. справ, з яких скасовано 1,6 тис. судових рішень, або 23,4 %;
- в касаційному порядку з розглянутих 3,5 тис. справ скасовано 0,9 тис. судових рішень, або 24 %;

у спорах, пов'язаних з укладенням, зміною, розірванням договорів та визнанням їх недійсними:

– місцеві господарські суди розглянули 3,2 тис. справ, з яких задовольнили 1,1 тис., або 35 % від розглянутих;

– в апеляційному порядку розглянуто 2,3 тис. справ, з яких скасовано 0,4 тис. судових рішень, або 16,8 %;

– в касаційному порядку з розглянутих 1,5 тис. справ скасовано 0,4 тис. судових рішень, або 23,3 %;

у спорах, пов'язаних із земельними відносинами:

– місцеві господарські суди розглянули 3,2 тис. справ, з яких задовольнили 1,6 тис., або 50 % від розглянутих, та присудили до стягнення майже 1 млрд грн;

– в апеляційному порядку розглянуто 1,3 тис. справ, з яких скасовано 0,4 тис. судових рішень, або 27,1 %;

– в касаційному порядку з розглянутих 0,9 тис. справ скасовано 0,3 тис. судових рішень, або 33,2 %;

у спорах, пов'язаних з банкрутством:

– місцеві господарські суди розглянули 14,5 тис. справ, з яких задовольнили 9,7 тис., або 66,9 %, а також визнали 317,6 млрд грн грошових вимог кредиторів;

– в апеляційному порядку розглянуто 1,4 тис. справ, з яких скасовано 0,5 тис. судових рішень, або 35,6 %;

– в касаційному порядку з розглянутих 1,4 тис. справ скасовано 0,3 тис. судових рішень, або 19,3 %;

у спорах, пов'язаних із захистом права власності:

– місцеві господарські суди розглянули 1 тис. справ, з яких задовольнили 0,4 тис., або 41,8 % від розглянутих, та присудили до стягнення 365 млн грн;

– в апеляційному порядку розглянуто 0,5 тис. справ, з яких скасовано 0,1 тис. судових рішень, або 27,3 %;

– в касаційному порядку з розглянутих 0,4 тис. справ скасовано 0,1 тис. судових рішень, або 26,2 %;

у спорах, пов'язаних з корпоративними відносинами:

– місцеві господарські суди розглянули 0,9 тис. справ, з яких задовольнили 0,4 тис., або 48,7 % від розглянутих, та присудили до стягнення 84 млн грн;

– в апеляційному порядку розглянуто 0,5 тис. справ, з яких скасовано 0,1 тис. судових рішень, або 22,8 %;

– в касаційному порядку з розглянутих 0,5 тис. справ скасовано 0,1 тис. судових рішень, або 28,8 %;

у спорах, пов'язаних із захистом прав на об'єкти інтелектуальної власності:

– місцеві господарські суди розглянули 0,5 тис. справ, з яких задовольнили 0,2 тис., або 48,3 % від розглянутих, та присудили до стягнення 14 млн грн;

– в апеляційному порядку розглянуто 0,2 тис. справ, з яких скасовано 0,1 тис. судових рішень, або 34,9 %;

– в касаційному порядку з розглянутих 0,1 тис. справ скасовано 52 судових рішення, або 35,9 %;

у спорах, пов'язаних із застосуванням антимонопольного законодавства:

- місцеві господарські суди розглянули 0,5 тис. справ, з яких задовольнили 0,3 тис., або 62,9 %, та присудили до стягнення 86,8 млн грн;
- в апеляційному порядку розглянуто 0,2 тис. справ, з яких скасовано 45 судових рішень, або 22,4 %;
- в касаційному порядку з розглянутих 0,2 тис. справ скасовано 36 судових рішень, або 18 %.

Статистичний аналіз розглянутих господарськими судами справ у 2019 році

У 2019 році на 18,9 % збільшилася кількість розглянутих справ місцевими господарськими судами – до 75,1 тис., з яких задоволено повністю або частково 57,4 %, або 43,1 тис. позовних вимог:

- сума заявлених позовних вимог – 269,4 млрд грн, з яких присуджено до стягнення 112,4 млрд грн, або 41,7 %;
- у 13,3 тис. справ, або 17,7 % від розглянутих заявлено штрафних санкцій на суму 29 млрд грн, з них присуджено до стягнення 17,7 млрд грн, або 61 %;
- у 2,5 тис. справ за участю іноземних інвесторів заявлено до стягнення 32 млрд грн, з них присуджено до стягнення 2,1 млрд грн, або 6,6 %.

Апеляційні господарські суди розглянули 21 тис. справ та скасували 4,7 тис. судових рішень, ухвалених судами першої інстанції, або 22,5 % від розглянутих по суті в апеляційному порядку.

Касаційний господарський суд у складі Верховного Суду розглянув 7,8 тис. справ та скасував 1,9 тис. судових рішень, ухвалених судами апеляційної інстанції, або 24,6 % від розглянутих ним по суті.

За категоріями справ:

у спрах майнового характеру:

- місцеві господарські суди розглянули 37,2 тис. справ, з яких задовольнили 24,1 тис., або 64,7 % від розглянутих, та присудили до стягнення близько 109,3 млрд грн;
- в апеляційному порядку розглянуто 9,8 тис. справ, з яких скасовано 2,2 тис. справ, або 22,2 %;
- в касаційному порядку з розглянутих 2,9 тис. справ скасовано 0,7 тис. судових рішень, або 24 %;

у спрах, пов'язаних з укладенням, зміною, розірванням договорів та визнанням їх недійсними:

- місцеві господарські суди розглянули 6,1 тис. справ, з яких задовольнили 1,1 тис. справ, або 18,4 %;
- в апеляційному порядку розглянуто майже 2 тис. справ, з яких скасовано 0,4 тис. судових рішень, або 22,4 %;
- в касаційному порядку з розглянутих 1,2 тис. справ скасовано 0,3 тис. судових рішень, або 28,7 %;

у спрах, пов'язаних із земельними відносинами:

– місцеві господарські суди розглянули 3,8 тис. справ, з яких задовольнили 1,7 тис., або 45,8 %, та присудили до стягнення майже 0,5 млрд грн;

– в апеляційному порядку розглянуто 1,8 тис. справ, з яких скасовано 0,6 тис. судових рішень, або 32,1 %;

– в касаційному порядку з розглянутих 0,8 тис. справ скасовано 0,2 тис. судових рішень, або 28,6 %;

у спорах, пов'язаних з банкрутством:

– місцеві господарські суди розглянули 14,4 тис. справ, з яких задовольнили 6,1 тис., або 42,2 %, та визнали 106,4 млрд грн грошових вимог кредиторів;

– в апеляційному порядку розглянуто 2,1 тис. справ, з яких скасовано 0,5 тис. судових рішень, або 22,8 %;

– в касаційному порядку з розглянутих 1,2 тис. справ скасовано 0,3 тис. судових рішень, або 21,3 %;

у спорах, пов'язаних із захистом права власності:

– місцеві господарські суди розглянули 1,4 тис. справ, з яких задовольнили 0,6 тис., або 41,7 %, та присудили до стягнення 185,2 млн грн;

– в апеляційному порядку розглянуто 0,7 тис. справ, з яких скасовано 0,2 тис. судових рішень, або 24,2 %;

– в касаційному порядку з розглянутих 0,4 тис. справ скасовано 0,1 тис. судових рішень, або 24,9 %;

у спорах, пов'язаних з корпоративними відносинами:

– місцеві господарські суди розглянули 1 тис. справ, з яких задовольнили 0,4 тис., або 41,6 %, та присудили до стягнення 38,6 млн грн;

– в апеляційному порядку розглянуто 0,7 тис. справ, з яких скасовано 0,2 тис. судових рішень, або 24,3 %;

– в касаційному порядку з розглянутих 0,3 тис. справ скасовано 78 судових рішень, або 25,7 %;

у спорах, пов'язаних із захистом прав на об'єкти інтелектуальної власності:

– місцеві господарські суди розглянули 0,4 тис. справ, з яких задовольнили 0,2 тис., або 51,3 %, та присудили до стягнення 31,5 млн грн;

– в апеляційному порядку розглянуто 0,2 тис. справ, з яких скасовано 57 судових рішень, або 27,5 %;

– в касаційному порядку з розглянутих 0,1 тис. справ скасовано 57 судових рішень, або 53,3 %;

у спорах, пов'язаних із застосуванням антимонопольного законодавства:

– місцеві господарські суди розглянули 0,6 тис. справ, з яких задовольнили 0,3 тис., або 47,3 %, та присудили до стягнення 276,2 млн грн;

– в апеляційному порядку розглянуто 0,3 тис. справ, з яких скасовано 57 судових рішень, або 17,1 %;

– в касаційному порядку з розглянутих 0,2 тис. справ скасовано 36 судових рішень, або 19,8 %.

V. Статистичний аналіз розглянутих господарськими судами справ у 2020 році

У 2020 році на 5,4 % збільшилася кількість розглянутих справ **місцевими господарськими судами** – до 79,1 тис., з яких задоволено повністю або частково 59 %, або 46,7 тис. позовних вимог:

– сума заявлених позовних вимог – 260,2 млрд грн, присуджено до стягнення – 83,2 млрд грн, або 32 %;

– у 13,6 тис. справ, або 17,2 % від розглянутих заявлено штрафних санкцій на суму 19,5 млрд грн, з них присуджено до стягнення – 9,8 млрд грн, або 50 % від заявлених;

– у 1,6 тис. справ за участю іноземних інвесторів заявлено до стягнення 1,8 млрд грн, з них присуджено до стягнення – 0,6 млрд грн, або 35 %.

Апеляційні господарські суди розглянули 18,5 тис. справ та скасували 4 тис. судових рішень, ухвалених судами першої інстанції, або 21,3 % від розглянутих в апеляційному порядку.

Касаційний господарський суд у складі Верховного Суду розглянув 5,8 тис. справ, за результатами розгляду яких скасовано 1,4 тис. судових рішень, ухвалених судами апеляційної інстанції, або 23,3 % від розглянутих у касаційному порядку по суті.

За категоріями справ:

у спорах майнового характеру:

– місцеві господарські суди розглянули 40,2 тис. справ, з яких задовольнили 23,7 тис., або 59 % від розглянутих, та присудили до стягнення більше ніж 73,1 млрд грн;

– в апеляційному порядку розглянуто 9,4 тис. справ, з яких скасовано 1,7 тис. судових рішень, або 18,3 %;

– в касаційному порядку з розглянутих 2,1 тис. справ скасовано 0,4 тис. судових рішень, або 20,8 %;

у спорах, пов'язаних з укладенням, зміною, розірванням договорів та визнанням їх недійсними:

– місцеві господарські суди розглянули 3,3 тис. справ, з яких задовольнили 1,6 тис., або 47,7 %;

– в апеляційному порядку розглянуто майже 1,2 тис. справ, з яких скасовано 0,3 тис. судових рішень, або 22,3 %;

– в касаційному порядку з розглянутих 0,8 тис. справ скасовано 0,2 тис. судових рішень, або 20,8 %;

у спорах, пов'язаних із земельними відносинами:

– місцеві господарські суди розглянули 3,6 тис. справ, з яких задовольнили 1,8 тис., або 50,5 %, та присудили до стягнення майже 0,3 млрд грн;

– в апеляційному порядку розглянуто 1,6 тис. справ, з яких скасовано 0,5 тис. судових рішень, або 28,5 %;

– в касаційному порядку з розглянутих 0,6 тис. справ скасовано 0,2 тис. судових рішень, або 32,6 %;

у спорах, пов'язаних з банкрутством:

– місцеві господарські суди розглянули 13,5 тис. справ, з яких задовольнили 7 тис., або 51,7 %, та визнали 133,6 млрд грн грошових вимог кредиторів;

– в апеляційному порядку розглянуто 1,7 тис. справ, з яких скасовано 0,4 тис. судових рішень, або 25,8 %;

– в касаційному порядку з розглянутих 0,9 тис. справ скасовано 0,2 тис. судових рішень, або 21,5 %;

у спорах, пов'язаних із захистом права власності:

– місцеві господарські суди розглянули 1,6 тис. справ, з яких задоволено 0,8 тис., або 48,8 %, та присудили до стягнення 115,4 млн грн;

– в апеляційному порядку розглянуто 0,7 тис. справ, з яких скасовано 0,2 тис. судових рішень, або 26,4 %;

– в касаційному порядку з розглянутих 0,3 тис. справ скасовано 0,1 тис. судових рішень, або 28,2 %;

у спорах, пов'язаних з корпоративними відносинами:

– місцеві господарські суди розглянули 1 тис. справ, з яких задовольнили 0,4 тис., або 37,6 %, та присудили до стягнення 1,7 млрд грн;

– в апеляційному порядку розглянуто 0,7 тис. справ, з яких скасовано 0,2 тис. судових рішень, або 22 %;

– в касаційному порядку з розглянутих 0,3 тис. справ скасовано 0,1 тис. судових рішень, або 26,7 %;

у спорах, пов'язаних із захистом прав на об'єкти інтелектуальної власності:

– місцеві господарські суди розглянули 0,5 тис. справ, з яких задовольнили 0,2 тис., або 44,8 %, та присудили до стягнення 56 млн грн;

– в апеляційному порядку розглянуто 0,2 тис. справ, з яких скасовано 64 судових рішення, або 27,9 %;

– в касаційному порядку із розглянутих 75 справ скасовано 32 судових рішення, або 42,7 %;

у спорах, пов'язаних із застосуванням антимонопольного законодавства:

– місцеві господарські суди розглянули 0,7 тис. справ, з яких задовольнили 0,4 тис., або 55,9 %, та присудили до стягнення 1,1 млрд грн;

– в апеляційному порядку розглянуто 0,2 тис. справ, з яких скасовано 48 судових рішень, або 20,3 %;

– в касаційному порядку з розглянутих 0,2 тис. справ скасовано 29 судових рішень, або 18,7 %.

Статистичний аналіз розглянутих господарськими судами у справ у 2021 році

У 2021 році на 8,4 % збільшилася кількість розглянутих справ **місцевими господарськими судами** – до 85,8 тис., з яких задоволено повністю або частково 59,9 %, або 55,8 тис. позовних вимог:

– сума заявлених позовних вимог – 273,3 млрд грн, присуджено до стягнення – 128 млрд грн, або 46,8 %;

– у 13,9 тис. справ, або 16,2 % від розглянутих заявлено штрафних санкцій на суму 24,6 млрд грн, з них присуджено до стягнення – 17,7 млрд грн, або 71,6 % від заявлених;

– у 0,6 тис. справ за участю іноземних інвесторів заявлено до стягнення 3,3 млрд грн, з них присуджено до стягнення – 1,8 млрд грн, або 55 %.

Апеляційні господарські суди розглянули 22,1 тис. справ та скасували 4,9 тис. судових рішень, ухвалених судами першої інстанції, або 22,1 % від розглянутих в апеляційному порядку.

Касаційний господарський суд у складі Верховного Суду розглянув 7,4 тис. справ, за результатами розгляду яких скасовано 1,7 тис. судових рішень, ухвалених судами апеляційної інстанції, або 23,7 % від розглянутих у касаційному порядку по суті.

За категоріями справ:

у спорах майнового характеру:

– місцеві господарські суди розглянули 48 тис. справ, з яких задовольнили 34,2 тис., або 71,3 % від розглянутих;

– в апеляційному порядку розглянуто 9,6 тис. справ, з яких скасовано майже 2 тис. судових рішень, або 20,9 %;

– в касаційному порядку з розглянутих 2,5 тис. справ скасовано 0,4 тис. судових рішень, або 21,9 %.

у спорах, пов'язаних з укладенням, зміною, розірванням договорів та визнанням їх недійсними:

– місцеві господарські суди розглянули 4,3 тис. справ, з яких задовольнили 2,2 тис., або 52,4 %;

– в апеляційному порядку розглянуто майже 2,7 тис. справ, з яких скасовано 0,5 тис. судових рішень, або 19,4 %;

– в касаційному порядку з розглянутих 0,9 тис. справ скасовано 0,2 тис. судових рішень, або 24,7 %.

у спорах, пов'язаних із земельними відносинами:

– місцеві господарські суди розглянули 3,7 тис. справ, з яких задовольнили 1,9 тис., або 51,5 %;

– в апеляційному порядку розглянуто 2 тис. справ, з яких скасовано 0,6 тис. судових рішень, або 30,3 %;

– в касаційному порядку з розглянутих 0,8 тис. справ скасовано 0,2 тис. судових рішень, або 30,5 %;

у спорах, пов'язаних з банкрутством:

– місцеві господарські суди розглянули 16,6 тис. справ, з яких задовольнили 12,2 тис., або 73,6 %, та визнали 95,8 млрд грн грошових вимог кредиторів;

– в апеляційному порядку розглянуто 2,3 тис. справ, з яких скасовано 0,6 тис. судових рішень, або 25,7 %;

– в касаційному порядку з розглянутих 1,1 тис. справ скасовано 0,3 тис. судових рішень, або 23,5 %;

у спорах, пов'язаних із захистом права власності:

– місцеві господарські суди розглянули 1,3 тис. справ, з яких задоволено 0,5 тис., або 37,5 %;

– в апеляційному порядку розглянуто 0,8 тис. справ, з яких скасовано 0,2 тис. судових рішень, або 27,6 %;

– в касаційному порядку з розглянутих 0,6 тис. справ скасовано 0,1 тис. судових рішень, або 23,7 %;

у спорах, пов'язаних з корпоративними відносинами:

– місцеві господарські суди розглянули 1,5 тис. справ, з яких задовольнили 0,5 тис., або 36,5 %;

– в апеляційному порядку розглянуто 1 тис. справ, з яких скасовано 0,2 тис. судових рішень, або 21,9 %;

– в касаційному порядку з розглянутих 0,5 тис. справ скасовано 0,1 тис. судових рішень, або 30,9 %;

у спорах, пов'язаних із захистом прав на об'єкти інтелектуальної власності:

– місцеві господарські суди розглянули 0,6 тис. справ, з яких задовольнили 0,2 тис., або 34,3 %;

– в апеляційному порядку розглянуто 0,3 тис. справ, з яких скасовано 79 судових рішення, або 26,5 %;

– в касаційному порядку із розглянутих 153 справ скасовано 35 судових рішень, або 22,9 %;

у спорах, пов'язаних із застосуванням антимонопольного законодавства:

– місцеві господарські суди розглянули 0,7 тис. справ, з яких задовольнили 0,4 тис., або 50,5 %;

– в апеляційному порядку розглянуто 0,3 тис. справ, з яких скасовано 53 судових рішення, або 15,9 %;

– в касаційному порядку з розглянутих 0,2 тис. справ скасовано 45 судових рішень, або 23,1 %.

Інформація про розгляд справ у 2021 році апеляційними господарськими округами за основними категоріями представлено у таблиці:

		Східний АГО	Центральний АГО	Південно-західний АГО	Північний АГО	Північно-західний АГО	Західний АГО
Переддоговірні справи	Розглянуто округом	756	508	339	4008	365	930
	Скасовано в апеляційному, касаційному порядку	82	56	51	403	40	92
Майнові	Розглянуто округом	8199	9867	5651	22649	4760	6474
	Скасовано в апеляційному, касаційному порядку	426	395	250	937	241	104
Банкрутство	Розглянуто округом	3301	5650	2006	4258	1800	1897
	Скасовано в апеляційному, касаційному порядку	142	162	90	266	88	107
Корпоративні справи	Розглянуто округом	809	992	267	1145	273	260
	Скасовано в апеляційному, касаційному порядку	56	36	41	139	60	25
Інтелектуальна власність	Розглянуто округом	202	278	234	703	146	146
	Скасовано в апеляційному, касаційному порядку	15	10	8	67	9	5
Земельні справи	Розглянуто округом	435	371	378	830	344	279
	Скасовано в апеляційному, касаційному порядку	177	139	122	221	99	80
Право власності	Розглянуто округом	797	702	762	981	532	605
	Скасовано в апеляційному, касаційному порядку	58	47	46	108	47	45
Антимонопольне законодавство	Розглянуто округом	245	346	202	531	95	222
	Скасовано в апеляційному, касаційному порядку	10	18	7	57	0	6
Інші	Розглянуто округом	522	390	339	1954	467	459
	Скасовано в апеляційному, касаційному порядку	149	102	67	410	75	91

Питома вага скасованих судових рішень в апеляційному та касаційному порядку від розглянутих в апеляційних господарських округах за основними категоріями у 2021 році в діаграмах:

VI. Висновки

Незважаючи на збільшення у 2021 році кількості розглянутих процесуальних звернень, суди господарської юрисдикції показали доволі високі результати своєї роботи.

Нарікань щодо порушення строків розгляду, своєчасності внесення рішень господарських судів до Єдиного державного реєстру судових рішень – найменше.

За практикою Європейського суду з прав людини показник невідповідності рішень господарських судів України міжнародним нормам – найнижчий серед усіх інших судів.

Виділення у судовій системі України судів господарської юрисдикції повною мірою відповідає європейським традиціям організації судочинства та є дієвою, високопрофесійною спеціалізованою судовою ланкою, здатною надійно забезпечувати конституційну вимогу щодо рівності всіх суб'єктів господарювання перед законом, а також сприяти утвердженню верховенства права в економічних відносинах.

Найвагомішим аргументом довіри до суду є правильне судові рішення, його якісна сторона та можливість кожного громадянина реалізувати право доступу до суду, що дасть змогу забезпечити:

- єдність правозастосовної практики;
- ліквідувати різні підходи до тлумачення одних і тих самих норм законодавства;
- підвищити рівень та якість захисту прав громадян і юридичних осіб;
- інвестиційну привабливість української економіки для іноземних та вітчизняних компаній;
- зростання української конкурентоздатної економіки;
- уніфікацію правозастосовної практики та наближення її до міжнародних стандартів судочинства.

Стежте за нами онлайн

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourtua

 @supremecourt_ua